

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା - ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ

ଉପଦେଷ୍ଟାମଣ୍ଡଳୀ

ଶ୍ରୀ ସହଦେବ ସାହୁ
ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ
ଇଂ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ନନ୍ଦ

ସମ୍ପାଦିକା

ଅନସୂୟା ନନ୍ଦ

୬୫ ବର୍ଷ, ଦଶମ ସଂଖ୍ୟା
ମଇ, ୨୦୧୬

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ--୧୨୦ ଟଙ୍କା
ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ-- ୧୫ ଟଙ୍କା

ଯୋଗାଯୋଗ

ତଳତେଲେଙ୍ଗା ବଜାର,
କଟକ-୭୫୩୦୦୯

ଦୂରଭାଷ : ୯୮୭୧୦୬୪୮୯୧,
୨୪୨୨୫୯୭, ୨୪୨୦୦୭୫

email :

nandaanasuya@hotmail.com
www.odisha publication.com

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଲେଖକ-- ପ୍ରତାପ
ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ, ଶାଈଶ୍ରୀ ନାଥ, ବୀର
କିଶୋର ଚାନ୍ଦ, ସୁଭଦ୍ରା ବେହେରା,
ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ନନ୍ଦ, ନିମାଇଁ ଚରଣ
ଦାସ, ଉତ୍କଳ କେଶରୀ ସାହୁ ।

ଗଳ୍ପ ଓ କୀର୍ତ୍ତନୀ

ପୁଷ୍ପଦିବି	ଗଜେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୫
ନିଜ ଗାଁ ସବୁଠୁ ଭଲ	ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	୯
ଖା... ତରକାରୀ ଖା....	ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ପୃଷ୍ଟି	୧୧
ବୁଦ୍ଧି ଯାହାର ବଳ ତାହାର	ଶାନ୍ତିଲତା ଦାସ	୧୯
ପ୍ରକୃତ ସାଧୁ	ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ ସାମନ୍ତରାୟ	୨୪
ନର୍କର ବିଜ୍ଞାପନ	ଅରୁଣ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୨୯
ଧର୍ମ ମାସ	ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ବେହେରା	୩୨
ଅକୁହା କଥା	ଶାନ୍ତି ସାମଲ	୩୩
ଚୋର ଓ ସାଧୁ	ଡଃ ବିଜୟ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାରଣା	୩୫
ମହାନ ଦାନୀ ମହାରାଜା ରଘୁ	ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୩୬
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମୀ ମାଧୁରୀ	ନାମୟଙ୍କ ମିଶ୍ର	୩୯
ଜନଶ୍ରୁତି-ଆମର ଡଗଡ଼ମାଳି	ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଲେଙ୍କା	୪୨
କ୍ରୋଧ ମାନବର ପରମ ଅରି	ଜେନାମଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ	୪୫

କବିତା

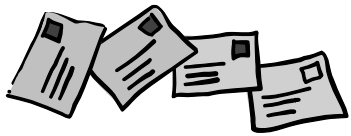
ଆଇଲାଣି ଧୂମାଳ	ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	୮
ମମତା ପାଗଳ ମଣିଷ ଜଣେ	ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ	୧୪
ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ମୋ ବଦଳିଲା	ଡକ୍ଟର ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ	୨୧
ଫୁଲରାଣୀ	ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୫
ଅକାତରେ ଦାନ	ଡକ୍ଟର ଲାବଣ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ	୩୦
ବାଟ ଦେଖାଅ ମୋତେ	ଇଂ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ନନ୍ଦ	୩୧
ମୁଁ ଯଦି ହେବି ଭଲପିଲା	ବ୍ରଜକିଶୋର ପ୍ରଧାନ	୩୮
ତର	ଶ୍ରୀନିବାସ ପାଣି	୪୪
ଆସେ ରତୁରାଜ	ଉପେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପାତ୍ର	୪୭

ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ

ସାନମାମୁଙ୍କ ଅଜଣା କଥା	ଯୁଗଳ କିଶୋର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୧୦
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି (୧)	ଉମାକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି	୧୫
ସେଇ ଚିକିତ୍ସିକା ଆଲ୍ୟାନ କୁର୍ଦ୍	ଶୁଭେଂଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସିଂହ	୨୨
ନିହତି ଜାଣିବା କଥା	ଡା. ମହାପାତ୍ର ଆନନ୍ଦଶଙ୍କର ମିଶ୍ର	୨୬

ମନୋରଞ୍ଜନ

ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା	ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜୟ ବିଶ୍ୱାଳ	୧୪
ଚିତ୍ର ଓ ମଞ୍ଚ	କାଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	୫୦
ଭାବି ଦେଖନ୍ତୁ	ଅନସୂୟା ନନ୍ଦ	୪୯
ଶବ୍ଦଧାରା	ଡ. ନିରଞ୍ଜନ ସାହୁ	୫୩

ଆମ ଚିଠି ମୁଣିରୁ

ସେଣ୍ଟ ଜାଭିଅର୍ସ ହାଇସ୍କୁଲ, ଆନନ୍ଦପୁରରୁ ଉତ୍କଳ କେଶରୀ ସାହୁ(୮ମ)-- ଆଜି ଚାନ୍ଦିଗଡ଼ରୁ ଜାଣିଲୁ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ‘ସଂସାର’ ପତ୍ରିକା ଦେଖିଲି । ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଥିରେ ବହୁତ ଭଲ ଜିନିଷ ସବୁ ଥିବାରୁ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ମାତୃଭାଷାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ପତ୍ରିକା ଆମ ମନରେ ଜାତୀୟତା ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ଏବଂ ଆମମାନଙ୍କର ସୃଜନଶୀଳତା ବୃଦ୍ଧି କରୁଛି । ଏହି ପତ୍ରିକାର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ତଥା ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କୁ ମୋର ସାଧୁବାଦ ।

ଅରୁଣୋଦୟ ନଗରରୁ ଅଜିତାନନ୍ଦ ଗୋସ୍ୱାମୀ -- ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସଂସାରରେ ପୃଥିବୀର ମହାଦେଶ(୩) ଶୀର୍ଷକ ଲେଖାରେ ଅଷ୍ଟେଲିଆ ମହାଦେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା ବେଳେ ଲେଖାଯାଇଛି ଏହି ମହାଦେଶରେ ‘କର୍କଟ କ୍ରାନ୍ତି’ ଯାଇଛି, ମାତ୍ର ଏହା ‘ମକର କ୍ରାନ୍ତି’ ହେବ ।

ବରପାଲିପଡ଼ା, ବଲାଙ୍ଗୀରରୁ ଶ୍ରୀ ନାମୟଙ୍କ ମିଶ୍ର -- ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ସଂସାରରେ ଶ୍ରୀ ହରିଶଙ୍କରଙ୍କର ଫଟୋଟିଡ଼ ପ୍ରଚ୍ଛଦରେ ଶୋଭାପାଉଛି ଦେଖି ପରମାନନ୍ଦ ଲାଭ କଲି, ମାତ୍ର ‘ଧୂପକାଠି’ର ଅଭାବ ଦେଖି ଦୁଃଖ ଲାଗିଲା । ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ପଛକେ ହେଉ ଧୂପକାଠି ନ ଜଳିଲେ ଚେତନାମୟୀ ମା’ ସରସ୍ୱତୀ ଉଜ୍ଜୀବିତ ହେବେ କିପରି ? ଏହାକୁ ବନ୍ଦ ନ ରଖି ଚାଲୁ ରଖନ୍ତୁ ।

ହରିଶଙ୍କର ରୋଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀରରୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଦାଶ--

ସଂସାରର ସାର ପତ୍ରିକା ସୁନ୍ଦର
‘ସଂସାର’ ନାମଟି ଯାହାର,
ଶିକ୍ଷଣୀୟ କଥା ଯତନେ ସାଇତା
ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ତାହାର ।

ପାଠକେ ! ତୁଳନା ନାହିଁଟି ଏହାର
ଯେ ପଡ଼େ, ସେ ଜାଣେ, ମନକୁ ତା ଗାଣେ,
ଲୁହାକୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କ ପ୍ରକାର ॥

ଓଡ଼ିଶା ଶିଶୁ-ସାହିତ୍ୟ ଲେଖକ ସମ୍ମେଳନ ତରଫରୁ ଆମ ପରିଚିତ ଲେଖକ ତଥା ବିଶିଷ୍ଟ ଗାତିକାର ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦ କିଶୋର ସିଂହ, ଶ୍ରୀ ବୀରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ, ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞବଲ୍ଲଭ ସାମନ୍ତରାୟ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ସବିତା ଭୋଇ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଗୋବିନ୍ଦପୁର ମହୋତ୍ସବ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଶୁଆ-ଶାରୀ ପତ୍ରିକା ତରଫରୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଛି । ଏମାନଙ୍କର ଗୌରବରେ ଆମେ ଗୌରବାନ୍ୱିତ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ସହ...

--‘ସଂସାର’ ପରିବାର

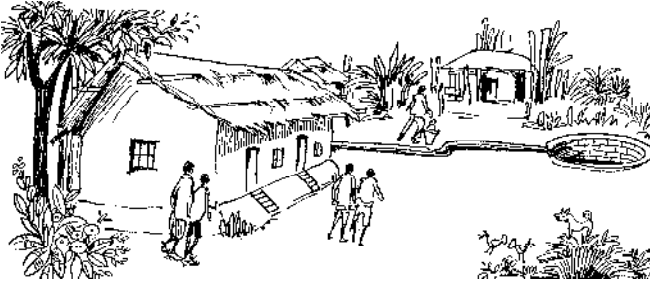
ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ଲେଖକ ଓ ପାଠକ ଓଡ଼ିଆ ନୂତନ ବର୍ଷର ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ପଠାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ସହ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ ।

--‘ସଂସାର’

ସଂସାରର ନିୟମାବଳୀ

- ୧ । ଚିଠିପତ୍ର ବା ଟଙ୍କା ପଠାଇବାବେଳେ ଗ୍ରାହକ ନମ୍ବର ଓ ପିନ୍‌କୋଡ୍ ସହ ଠିକଣା ଲେଖିବାକୁ ବା ଫୋନ୍ ନ୍ୟୁମ୍ବର । ଜଣାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସହଜ ହେବ ।
- ୨ । ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ଏଜେନ୍‌ସି ପାଇଁ ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ୩ । ୧୦ ଖଣ୍ଡରୁ କମ୍ ପତ୍ରିକା ପାଇଁ ଏଜେନ୍‌ସି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
- ୪ । ଏଜେଣ୍ଟମାନଙ୍କ ‘ସଂସାର’ ବାବାଦ ଦେୟ ୨୦ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଆମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ, ନଚେତ୍ ପତ୍ରିକା ପଠାଇବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ ।

ଏ ମାସ ପ୍ରଚ୍ଛଦରେ ‘ନୂତନ ବୃନ୍ଦାବନ ଧାମ’ ବିଷୟରୁ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ମନ୍ଦିରର ରାତ୍ରାକାଳୀନ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ।

ପୁଷ୍ପଦିଦି

ଶ୍ରୀ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଚାଳଛପର ଘରେ ବୁଢ଼ୀଟିଏ ରହୁଥିଲା । ସେ ନାନା ଦୁଃଖଧନ୍ୟା କରି ଚଳୁଥିଲା । ତା'ବାଡ଼ିରେ ଗୋଟିଏ ପିକୁଳି ଗଛ ଥିଲା । ସେଥିରେ ବହୁତ ପିକୁଳି ଫଳୁଥିଲା । ବୁଢ଼ୀ ଘରେ ନ ଥିବା ବେଳେ କେତେକ ସ୍କୁଲ ପିଲା ଲୁଚି ଲୁଚି ଯା'ନ୍ତି, ଟେକା ମାରି ପିକୁଳି ଖାଆନ୍ତି । ଟେକା ମାଡ଼ରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଡାଳ ଭାଙ୍ଗି କଷି ପିକୁଳି ଝଡ଼ିପଡ଼େ । ବୁଢ଼ୀ ସାର୍ ଓ ଦିଦିଙ୍କୁ ଏକଥା ଜଣାଏ । ସେମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚାରିଦି କରନ୍ତି । ପୁଣି ଯେଉଁ କଥାକୁ ସେହି କଥା । ବୁଢ଼ୀ ମନ ଦୁଃଖରେ ଥାଏ ।

ବୁଢ଼ୀର ଘରଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଗାଁର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ । ସ୍କୁଲର ସାତୋଟି ଶ୍ରେଣୀକୁ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ମିଶି ଛଅ ଜଣ ଥିଲେ । କିଛି ଦିନ ହେଲା ଏହି ସ୍କୁଲକୁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଆସିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନାଁ ପୁଷ୍ପଲତା ମହାପାତ୍ର । ସେ ପାଠପଢ଼ାରେ ଯେମିତି ଦକ୍ଷ, ସ୍କୁଲର ଅନ୍ୟ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସେତିକି ଆଗ୍ରହୀ । ସ୍କୁଲରେ ବହୁତ ପିଲା । ସ୍କୁଲର ପଛ ପଟକୁ ଲାଗି ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଜାଗା ଅଛି । ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ହରେକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷକ । ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଭଲ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ।

ପାଠପଢ଼ା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଏ । ସ୍କୁଲରେ ଏତେ ବଡ଼ ହତା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବଗିଚାଟିଏ କରିବା ପାଇଁ ଆଦୌ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ସ୍କୁଲ ଆଗରେ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଫୁଲ ଗଛ ଅଛି । ସ୍କୁଲର ବଗିଚା ନ ଥିବାରୁ ପୁଷ୍ପଦିଦି ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ଭଲ ବଗିଚାଟିଏ କରିବା ପାଇଁ ମନେ ମନେ ସଂକଳ୍ପ କଲେ ।

ଆଉ ଦିନେ ପୁଷ୍ପ ଦିଦି, ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ହରିବାବୁ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି ଏ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଶେଷରେ ସ୍କୁଲରେ ଫୁଲଫଳର ବଗିଚାଟିଏ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା ।

ଦିନେ ସ୍କୁଲରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହେଲା । ସଭାରେ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ସ୍କୁଲ କମିଟିର କେତେ ଜଣ ସଭ୍ୟ, ସ୍କୁଲର ଉପର ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ସଭାପତିଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ପ୍ରଥମେ ପୁଷ୍ପଦିଦି କହିଲେ, “ପିଲାମାନେ ଭଲ କାମ କ'ଣ ? ମନ୍ଦ କାମ କ'ଣ ?— ଏକଥା ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଛ । ଭଲ କାମ କଲେ ପ୍ରଶଂସା ମିଳେ । ମନ୍ଦ କାମ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି । ସେମିତି ଯେତେ ମନ୍ଦ କାମ ଅଛି, ସେଥିରୁ ଚୋରି କରିବା ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦ କାମ । ମୁଁ ଶୁଣିଛି ଆମ

ସ୍କୁଲର କେତେକ ଦୁଷ୍ଟ ପିଲା ଜଣେ ଗରିବ ବୁଢ଼ୀର ପିକୁଳି ଚୋରି କରି ଖାଇଛନ୍ତି । ଏହା ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦ କାମ । ନିଜେ ପରିଶ୍ରମ କରି ଆମେ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ପାଉ, ସେଥିରୁ ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ମିଳେ, ଚୋରି ଜିନିଷରେ ସେତିକି ଆଦୌ ମିଳେ ନାହିଁ । ଆଜି ଏଇଠି ତୁମେମାନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କର ଯେ ତୁମେ ପ୍ରତି ପିଲା ନିଜ ନିଜ ବାଡ଼ିରେ ପିକୁଳି ଗଛ ଲଗାଇବ । ସେଥିରେ ଯେଉଁ ମିଠା ଫଳ ମିଳିବ, ତା'କୁ ଆନନ୍ଦରେ ଖାଇବ । ତୁମକୁ ଆଉ ପର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । କଥାରେ ଅଛି— ‘ଶିଖ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ହେବାକୁ ଠିଆ, ପର ହାତକୁ ଚାହିଁ ରହିଛ କିଆଁ?’ ତୁମେ କ’ଣ ପିକୁଳି ଗଛଟିଏ ଲଗାଇପାରିବ ନାହିଁ?” ସବୁ ପିଲା ଏକସ୍ୱରରେ କହିଲେ, “ହଁ, ଦିଦି ଆମେ ପାରିବୁ ।” ଦିଦି ପୁଣି କହିଲେ, “ଆମ ସ୍କୁଲରେ ଏତେ ବଡ଼ ଜାଗା ଅଛି, ସେଥିରେ କିଛି ଫୁଲଫଳର ଗଛ ନାହିଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସ୍କୁଲରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବଗିଚା କରିପାରିବା ।” ପିଲାମାନେ ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ଏହା ପରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ବୃକ୍ଷଲତାର ଉପକାରିତା ସମ୍ପର୍କରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସରଳ ଭାବରେ କିଛି କଥା କହିଲେ । ସଭାପତିଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବା ପରେ ସଭା ଶେଷ ହେଲା ।

ଏହାପରେ ଦିନେ ସ୍କୁଲରେ ଗୋଟିଏ ବୈଠକ ଡକାଗଲା । ସେଥିରେ ସବୁ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ସ୍କୁଲ କମିଟିର ସଭ୍ୟ, ସଭ୍ୟା ଯୋଗଦେଲେ । ସ୍କୁଲ ହତାରେ ଫୁଲ ଗଛ, ଫଳ ଗଛ, ପନିପରିବା ଗଛ, ଜାଲେଣି ଗଛ ଲଗାଯିବା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଗୋଟିଏ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା । ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ କରାଗଲା । ସ୍କୁଲରେ ଆଦର୍ଶ ବଗିଚାଟିଏ

କରିବା ପାଇଁ ପୁଷ୍ପଦିଦି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଓ ତତ୍ପରତା ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ସାହିତ ହେଲେ । ବିଶେଷ କରି ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ହରିବାରୁ ଏହି କାମରେ ସହାୟତା କରିବାକୁ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ କଲେ ।

ଯୋଗକୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ ଭିତରେ ୨/୩ ଅସରା ବଡ଼ ବର୍ଷା ହୋଇଗଲା । ଶିକ୍ଷକମାନେ ପ୍ରାୟ ୨୦ଟି ସଜନା ଡାଳ, ୨୫ଟି କଦଳୀ ପୁଆ, ମନ୍ଦାର, ତରାଟ, ଟଗର ଆଦି ଗଛର ଡାଳ ହତା ବାଡ଼ିଯାଇ ଲଗାଇଲେ ।

ଦୀର୍ଘ ଦିନ ପରେ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିଲା । ପୁଣି ସ୍କୁଲରେ ଗହଳିତହଳି ଲାଗିଲା । ଶିକ୍ଷକମାନେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ କାଗଜପତ୍ର କାମ କରିବାରେ ତତ୍ପର ହେଲେ । ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ାପଢ଼ି ଓ ଲେଖାଲେଖିରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନିଆଗଲା । ମଜବୁତ୍ ବାଡ଼ ଥିବାରୁ ଗୋରୁ, ମଇଁଷି ଆଦି ପଶୁ ଫସଲ ନଷ୍ଟ କରିବାର ଭୟ ଆଦୌ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ବର୍ଷ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ କଖାରୁ, ବହୁତ ବାଇଗଣ ମଧ୍ୟ ଫଳିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି କରି ବଗିଚା ପାଣ୍ଠିରେ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ରହିଲା ଓ ତା’ର ହିସାବ ରଖାଗଲା ।

ଏବେ ପୁଷ୍ପଦିଦିଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଗାଁ’ର ଉତ୍ସାହୀ ଯୁବକମାନେ ଗୋଟିଏ ସଂଘ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନେ

ଲୋକଙ୍କୁ ‘ଆସ ଗଛ ଲଗାଇବା’ ଡାକରା ଦେଉଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ନାଳ ବନ୍ଧ, ନଦୀ ବନ୍ଧ, କଡ଼ରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଜାଗାରେ ବର, ଅଶୁଷ୍କ, ଚାକୁଣ୍ଡା, ଆକାଶିଆ, ନଡ଼ିଆ, ତାଳଗଛ ପ୍ରଭୃତି ବହୁତ ସଂଖ୍ୟାରେ ଲଗାହେଲା । ଏବେ ସେଗୁଡ଼ିକ କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ହେଲାଣି ।

ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପାଖ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନେ ନାନା କାମରେ ଏହି ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହି ସ୍କୁଲର ବାଗ-ବଗିଚା ଦେଖି ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ନିଜ ନିଜ ସ୍କୁଲରେ ଏ ଦିଗରେ କିଛି କରିଛନ୍ତି । ବଗିଚା କାମ ବ୍ୟତୀତ ଏହି ସ୍କୁଲର ପିଲାମାନଙ୍କର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ, ପରିବେଶ ସୁଚ୍ଛତା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି । ଖେଳକୌତୁକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନାନାପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

କଥାରେ ଅଛି— ‘ଗୋଠ ସଫା ଥିଲେ ଗାଈ ହମାଳି ପଶେ’ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ସ୍କୁଲ ଭଲ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକୁ ପଛରେ ପକାଇ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଥିରେ ବହୁତ ପିଲା ନାମ ଲେଖାଉଛନ୍ତି ।

ଦିନେ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲର ଏତେବଡ଼ ଜାଗା ଶ୍ରୀହୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା, ଆଜି ତାହା ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ- ବିଶେଷ କରି ପୁଷ୍ପଲତା ଦିଦିଙ୍କର ଉଦ୍ୟମରେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ବଗିଚାଟିଏ ହୋଇପାରିଛି ।

ପିଲାଏ ! କାହାରି ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ କେବେ ନିଷ୍ଫଳ ହୁଏନାହିଁ । ସେ ବର୍ଷ ଭଲ କାମ ପାଇଁ ମଣ୍ଡଳ(ବୁକ୍)ର ୫ଜଣ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏହି ଅରଖକୁଦ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ପୁଷ୍ପଲତା ମହାପାତ୍ର ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ । ଏ ଖବର ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । (ଆକାଶବାଣୀରେ ପ୍ରଚାରିତ)

ମହମ୍ମଦପୁର, ତେଣ୍ଡାକୁଡ଼ା, କଟକ

ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ କେତେକ ହିନ୍ଦୁ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଥା

ଆମେ ବୟସ୍କ ବା ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ପାଦ ଛୁଇଁ ପ୍ରଣାମ କରୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମର ଅହଙ୍କାର ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ କି ସେମାନେ ଆମ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଲଗାଇ ଆମକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଆମ ପ୍ରତି ସକାରାତ୍ମକ ଭାବବେଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ତାଙ୍କର କରୁଣା ଆମର ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର କର୍ମମିତ୍ର ଶକ୍ତି ଦୁଇଦିଗରୁ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ଦୁଇଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କ ଓ ହୃଦୟରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ।

ପରସ୍ପର ହାତ ମିଳାଇବା ବା ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଫଳାଫଳ ଦେଇଥାଏ । ଆମର ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଯେଉଁ ଶିରାପ୍ରଶିରା ରହିଛି, ତାହା ଆମ ଶରୀର ସାରା ବିସ୍ତୃତ ହୋଇଛି । ତାହା ଆମ ପାଦ ବା ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠିର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଶେଷ ହୋଇଛି । ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଆମର ଆଙ୍ଗୁଠିର ଅଗ୍ରଭାଗକୁ ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପାଦରେ ସ୍ପର୍ଶ କରୁ, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଟି ଶାନ୍ତ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥାଏ । ଆମ ଆଙ୍ଗୁଠି ଏବଂ ପାପୁଲି ସେହି ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥାଏ ଓ ଠିକ୍ ସେହିଭଳି ତାଙ୍କର ପାଦ ଓ ହାତ ଦାନଶୀଳ ହୋଇଯାଏ ।

(ସଂଗୃହୀତ)

ଆଲୋଚନା ଧୂମାଳ

ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

ପଣା ସଙ୍କରାନ୍ତ କହିଲା

ବେଳପଣା, ଜଳ-ଛତର ସହିତ

ଏକ ବଜ୍ରାଖ ଅଇଲା । ୧ ।

ତହୁ ତହୁ ଖରା ହେଉଛି

ଜୋତା-ଛତା ଛାଡ଼ି ତତଲା ଭୂଇଁରେ

କହ କିଏ ପାଦ ଦେଉଛି ? । ୨ ।

ପାଣି ତ ସପନ ହେଲାଣି

ହାଲିଆ ହେଉଛି ବାଟେଇ ଭାଇଟା

ଗଛ ମୂଳେ ବସିଗଲାଣି । ୩ ।

ଘଣ୍ଟା ବାଜେ ଝାଙ୍କ ଝାଙ୍କ

ରଣପା ଲଗାଇ ଘଣ୍ଟପାଟୁଆଏ

ବୁଲିଲେଣି ସାହିସାହି । ୪ ।

ବସନ୍ତରା ଠେକି ବସିଲା

ମାଟିଘୋଡ଼ା, ଝୁଣା ମନ୍ଦାରର ମାଳ

ଗ୍ରାମଦେବତାଙ୍କୁ ତୋଷିଲା । ୫ ।

ଦହିପକା ବାସ ପଖାଳ

ଲସି, ଆଖୁରସ ଲେମ୍ବୁ ସରବତ

ଖୋଜା ହୁଏ ସଞ୍ଜସକାଳ । ୬ ।

ତବତରେ ମନ ବୁଝୁନି

ଖଟା କି ଆଇଁଷ ଚିକିଏ ନହେଲେ

ତୁଣ୍ଡକୁ ଜମାରୁ ରୁଟୁନି । ୯ ।

ବଣରେ ପାଚିଲା ବଇଁଟ

ହାଡ଼ ଗଜଗଜ ବେତକେଲି ସାଥେ

ରୁଇଁ ଖୋଜେ ଗିଲ, କାଜୁଟ । ୧୦ ।

ଆସୁଛି ଚନ୍ଦନ ପୁନେଇଁ

ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ଚାପ ଖେଳ ହବ

ନାଚିବାରେ ସାଙ୍ଗ ଜମେଇ । ୧୧ ।

ଆଇ କହେ ଆସେ ଧୂମାଳ

କୁନା ବସିଥିଲା ପାଲି ଧରିଦେଲା

‘ଏବେ ଏ ବୁଢ଼ାକି ସମ୍ଭାଳ !’ । ୧୨ ।

କଟାବଣିଆ, ଛତ୍ରପଡ଼ା, ପ୍ରାଚିପୁର, ଯାଜପୁର-୭୫୫୦୧୩

ଦୁଇଜଣ ଅର୍ଦ୍ଧପାଗଳ ଲୋକ

ଆସିଲେ । ପ୍ରଥମ ଲୋକଟି

କହିଲା- ସିଂହ ଅଣ୍ଟା ଦିଏ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଲୋକଟି କହିଲା- ସିଂହ

ଛୁଆ ଦିଏ ।

ଦୁଇଜଣ ଲୋକ କଳି ଲାଗିଲେ ।

ସେଇବାଟେ ଯାଉଥିବା ଗୋଟିଏ ଭଲଲୋକ

ଆସିଲା । ସେ ପଚାରିଲା- ଭାଇ କାହିଁକି କଳି

ଲାଗୁଛ ? ପ୍ରଥମ ଲୋକଟି କଳି ହେବାର ସବୁ

କାରଣ କହିଲା ।

ଭଲଲୋକଟି କହିଲା- ଆରେ ଭାଇ ସିଂହ ହେଉଛି

ବଣର ରାଜା । ତା’ର ମନ ହେଲେ ଛୁଆ ଦେବ,

ମନ ହେଲେ ଅଣ୍ଟା ଦେବ ।

ସାଇଗ୍ରୀ ନାଥ, ୫ମ, ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର, ଘଣ୍ଟିପୁରା ।

ନିଜ ଗାଁ ସବୁର ଭଲ

ଶ୍ରୀ ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଥରେ ରାମପୁର ଗାଁରେ ଅକାଳ ପଡ଼ିଲା । ଅନୁକୃଷ୍ଟ ଭୋଗୁଥିବା ସେଠାକାର ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ହାହାକାର ପଡ଼ିଗଲା । ଭୋକପାସରେ ସେମାନେ ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । କେମିତି ବଞ୍ଚିବେ— ସେଇ ଚିନ୍ତାରେ ସେମାନେ ହରଦମ ଘାରି ହେଉଥାନ୍ତି ।

ଏଭଳି ବିଷମ ପରିସ୍ଥିତିରେ କୁକୁରଟିଏ ନିଜ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଆଉ ଏକ ଗାଁ ଆଡ଼େ ଧାଇଁଲା । ଅପର ଗାଁରେ ତା’ ନଜର ପଡ଼ିଲା ଏମିତି ଗୋଟେ ଘର ଉପରେ, ଯାହା ପରିତ୍ୟକ୍ତ । ଘରର ମାଲିକାଣୀ ସେ ଘରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ଆଦୌ ନଜର ଦେଉ ନ ଥିଲେ । ଏଇ ସୁଯୋଗକୁ ଏକ ମଉକା ବୋଲି ଭାବି କୁକୁରଟି ନିତି ସେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଯାଏ ଏବଂ ଖୁବ୍ ମଜାରେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଲାଗେ । ବଢ଼ିଆ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଆହାର ଖାଇ ମୋଟାସୋଟା ହୋଇଗଲା ସିନା; କିନ୍ତୁ ନୂଆ ବିପଦ ତା’ ଆଗରେ ଉଭାହେଲା ।

ବିଚରା ସିଏ ଯେମିତି ଆହାର ଖାଇ ବାହାରକୁ ବାହାରିଛି, ଅନ୍ୟ କୁକୁରମାନେ ତାକୁ ଘେରିଯାଇ କାମୁଡ଼ିବାକୁ ଗୋଡ଼େଇଲେ । ବିଚରା ବହୁତ କଷ୍ଟ ଭୋଗିଲା । ନିଜେ ଖୁବ୍ ମନଦୁଃଖ କଲା । ଶେଷରେ ପରିସ୍ଥିତି ଏମିତି ହେଲା ଯେ ସେଇ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ସେ ନିଜ ଗାଁ ଆଡ଼େ ମୁହାଁଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲା । ଅପର ଗାଁରୁ ନିଜ ଗାଁ ଆଡ଼େ ଯେମିତି ସେ ଲେଉଟି ଆସିଛି, ସେଠି ଅନ୍ୟ ଏକ କୁକୁର ତାକୁ ପଚାରିଲା— “ଭାଇ ! ତୁମେ ମୋତେ ଅନ୍ୟ ଗାଁ କଥା ତ ଶୁଣାଉଥିଲ ନା, କହିଲ ଦେଖୁ, ତୁମେ ସେଠି କଅଣ ପାଇଲ ଆଉ ଦେଖୁଲ ?”

“ଆରେ ସେଠି ମୋର ଜାତିଭାଇ ଲୋକ ମୋର ଶତ୍ରୁ ବନିଗଲେ; କିନ୍ତୁ ଏଠି ଭୋକିଲା ରହିଲେ ବି ନିଜ ଗାଁରୁ ବଳି ଆଉ କିଛି ଭଲ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଅତି କମ୍ରେ ତ ଏଠି ଲୋକମାନେ ଆମକୁ ମାରିବେ ନାହିଁ କି କାଟିବେ ନାହିଁ !”

ଜିଲ୍ଲା କୋଷାଗାର ଅଧିକାରୀ, ପୁରୀ

୨୧ ବର୍ଷିଆ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ମହିଳା ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଚାଳକ ଶାରଳା ଠାକୁରାଣୀ ।

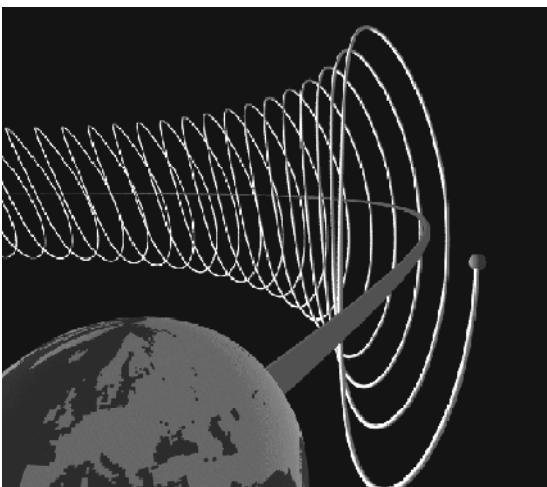

ଶ୍ରୀ ସୁଗଳ କିଶୋର ସତ୍ତ୍ୱୀ

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସୃଷ୍ଟି ପରେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରହ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟତର ଆଗପଛ ହୋଇ ଚୋରସିପାହୀ ଭଳି ଦୌଡୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ଉଲ୍‌କାପିଣ୍ଡର ଅନୁସଂଧାନ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକି ପୃଥିବୀ ସହ ମୁଖାବିରାଡ଼ିର ଖେଳ ଖେଳିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏହି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷୀୟ ବସ୍ତୁର କକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଅଛି, ଯେପରି ପୃଥିବୀ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିକ୍ରମା କରିଥାଏ । ମହାକାଶବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ମତରେ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ବିପଦର ସଂକେତ ନାହିଁ । କାରଣ ଏହା ପୃଥିବୀର ସମକକ୍ଷ ନୁହେଁ । ପୃଥିବୀର ‘ଗୁରୁତ୍ବ ଆକର୍ଷଣ ବଳ’ ଏହାକୁ ନିଜ ପାଖକୁ ଶୀଘ୍ର ଆଣିବ ନାହିଁ । ଏହି ଉଲ୍‌କାପିଣ୍ଡର ନାମ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ‘୨୦୦୭. ଏ.ଏ.୨୯’ ଦେଇଛନ୍ତି ।

୨୦୦୨.୧.୨୯ ପୃଥ୍ବୀରୁ ୫.୯ ମିଲିୟନ୍

କି.ମି ଦୂରରେ ରହିଛି । ମହାକାଶବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହା ପାଖକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଆସିବ ନହିଁ । ଏହାକୁ ପ୍ରଥମେ ଏକ ଏୟାରପୋର୍ସ ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରରୁ ଆମେରିକାର ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଏଜେନ୍ସି ‘ନାସା’ ଦ୍ଵାରା ପୃଥିବୀର ଆଖପାଖ ବସ୍ତୁକୁ ଦେଖିବା ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ୨୦୦୨ ଏ.ଏ.୨୯ ପୃଥିବୀ ଭଳି ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିକ୍ରମଣ କରୁଥିବାରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏହାକୁ ‘ପୃଥିବୀର ସାନଭାଇ’ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ।

ଏହା ପୃଥିବୀର ଆଖପାଖ ହେବା ଲାଗି ୯୫ ବର୍ଷ ଲାଗିବ ବୋଲି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ମତପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଛୋଟ ଉଲ୍‌କାପିଣ୍ଡ ମହାକାଶବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିପାରିଛି । ଏହା ଏତେ ଛୋଟ ଯେ ପୃଥିବୀରୁ ଏହାକୁ ଦେଖିବାକୁ କଷ୍ଟ । ପ୍ରାୟ ୬୦୦ ବର୍ଷରେ ସେ ତାର ପରିକ୍ରମାପଥ ବଦଳାଇବ; ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଭଳି ଏହା ପୃଥିବୀର ଉପଗ୍ରହ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ନୀଳଚକ୍ରନଗର, ଟିଟିଲାଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀର

ଗା... ତରକାରୀ ଗା....

ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ପୃଷ୍ଠି

ଶୀତ ରତ୍ନର ରାତି । କେଉଁଠି ଥିଲା ଏ କଳାବାଦଳ କେଜାଣି ତୁହାକୁ ତୁହା ବର୍ଷିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ଏମିତି ଏକ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଶୀତୁଆ ରାତିରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମା'ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୃଥିବୀକୁ ବୁଲିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ମାଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କହିଲେ “ଚାଲ, ଆମେ ବେଶ ବଦଳାଇ ମଣିଷ ଘରକୁ ଯିବା । ସେମାନେ ଆମକୁ କେତେ ଭକ୍ତି କରୁଛନ୍ତି, ତା'ର ପରାକ୍ଷା ନେବା ।” କଥାଟା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମନକୁ ପାଇଲା । ଏହା ପରେ ଦୁହେଁ ବେଶ ବଦଳାଇ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ବାମୀ ବେଶରେ ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ଭିଜି ଆଗକୁ ଚାଲିଲେ ।

ତାଙ୍କ ଯିବା ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କୋଠାଘର ଦେଖି ସେମାନେ ଅଟକିଗଲେ । ଫାଟକ ଖୋଲି ଭିତରକୁ ଯାଇ କବାଟ ଠକ୍‌ଠକ୍ କଲେ । ତା' ଭିତରୁ ଜଣେ ଧନୀବ୍ୟକ୍ତି ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ଏ ଦୁହିଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ

ପାଟି କଲେ, “ଯାଅ, ଯାଅ, ଏଠି ଭିକ, ଫିକ କିଛି ମଳିବ ନାହିଁ ।” ଏହା କହି ସେ ଧଉକିନା କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ।

ବିଚରା ଅସହାୟ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ବାମୀ ଦୁହେଁ ନିରାଶ ହୋଇ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ । କିଛି ବାଟ ଗଲା ପରେ ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆ ଦେଖି ସେ ପାଖକୁ ଯାଇ ତାକ ପକାଇଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଡାକରେ ଘରର ଟିଣ କବାଟ ଖୋଲିଗଲା । ଭିତରୁ ଜଣେ ସ୍ବାଲୋକ ବାହାରିଆସି ଏମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କହିଲେ— “ଆରେ, ଆରେ ଆପଣମାନେ ତ ପୁରାପୁରି ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ଯାଇଛନ୍ତି ! ଆସନ୍ତୁ, ଘର ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ।”

ମାନବ ବେଶଧାରୀ ମାଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ପ୍ରଭୁ ବିଷ୍ଣୁ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେଖନ୍ତି ଘରଟି ନିହାତି ଦଦରା । ସେଇଠି ଦୁଇଟି ଭଙ୍ଗା ଖଟ ପଡ଼ିଛି । ସ୍ବାଲୋକଟି ଭାରି ଗରିବ ଜଣାପଡୁଛି । ତଥାପି ସେ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ଦୁହିଙ୍କୁ ଘରେ ବସାଇଲା । ଟ୍ରଙ୍କ ଭିତରେ ସାଇତା ଚିରା, ଫଟା ପୁରୁଣା କପଡ଼ା ଆଣି ପକ୍ଷିବାକୁ ଦେଲା ।

ସ୍ବାଲୋକଟିର ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ସେମାନେ ଲୁଗା ବଦଳାଇଲେ । ଯା' ଭିତରେ ସ୍ବାଲୋକଟି ଗରମ ଗରମ ବାଜରା ରୁଟି ତିଆରି କରି ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ରଖିଦେଲା, ଆଉ ଲାଜ ଲାଜ ହୋଇ କହିଲା, “ଅତିଥି ପରା ଭଗବାନ; ହେଲେ ଦୁଃଖର କଥା, ମୋ ପାଖରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ କିଛି ବି ନାହିଁ । ଏଇ ଶୁଖିଲା ରୁଟି କେଇପଟା ତିଆରି କରିଛି । ଏତକ ଖାଇ ଆପଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରୁହନ୍ତୁ ।” ଏହି ସମୟରେ ଘରର ମୁଖିଆ ଲୋକଟି ଗୋଛାଏ କାଠ ମୁଣ୍ଡାଇ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲା । ଅତିଥିଙ୍କୁ ଦେଖି ଖୁସି ହେଲା । ମୁଣ୍ଡରୁ କାଠଗୋଛାକ ଓହ୍ଲେଇ

ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲା । ଖୁଆପିଆ ସରିଲା ପରେ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ଅତିଥିଙ୍କୁ ଖଟରେ ଶୁଆଇ ନିଜେ ତଳେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ସକାଳ ହେଲା । କୁଣିଆଁ ଘରୁ ଯିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲେ । ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ରୁଟି ତିଆରି କରି ସେମାନଙ୍କୁ ବାଟରେ ଖାଇବା ପାଇଁ ଦେଲେ । ଏମାନଙ୍କ ସେବା ଦେଖି କୁଣିଆଁ ଭାରି ଖୁସି ହେଲେ । ସେମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ଗଦଗଦ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବରଦାନ ଦେଲେ, “ତୁମ ସେବାର ଫଳ ତୁମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ । ଏବେଠାରୁ ତୁମେ ଯେଉଁ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବ, ତାହା ସଞ୍ଜ ଯାଏଁ ଚାଲିବ ।”

କୁଣିଆଁ ଗଲା ପରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ତରକାରି ଗିନାଟିକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଉଠାଇଲା ବେଳକୁ ଦେଖେ ତ ସେଥିରେ ସୁନାମୋହର ସବୁ ପୂରି ରହିଛି । ସେ ଗିନାଟିକୁ ଓଲଟାଇଦେବାରୁ ସେଥିରେ ସୁନାମୋହର ପୁଣି ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା । ଏହା ପରେ ସେ ଯେତେଥର ଗିନା ଓଲଟାଇଲା ସେତେଥର ସୁନାମୋହର ପାଇଲା । ଏ କାମ ସଞ୍ଜ ଯାଏଁ ଚାଲିଲା । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଗରିବ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଧନୀ ହୋଇଗଲେ । ଏହା ପରେ ସେମାନେ ଏକ ସୁନ୍ଦର କୋଠାଘର କିଣିଲେ । ବଡ଼

ଲୁଗାଦେକାନଟିଏ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ । ଖୁବ୍ ସୁଖଶାନ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କ ଦିନଟିମାନ କଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ଗରିବରୁ ଧନୀ ହୋଇଯିବାର ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ପଡ଼ୋଶୀ ଈର୍ଷାରେ ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅସଲ କଥାଟା ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ । ବିଚରା ସରଳ ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ସତକଥା ଗୋଟି ଗୋଟି କରି କହିଦେଲେ । ଏକଥା ଶୁଣି ପଡ଼ୋଶୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦୁଃଖରେ ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼େଇ ପକାଇଲେ । କାହିଁକି ନା ସେହି କୁଣିଆଁ ଏଠାକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଗ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଥିଲେ । ହେଲେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଗାଳିମନ୍ଦ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଘରୁ ତଡ଼ିଦେଇଥିଲେ । ଏବେ କ’ଣ ଆଉ କରାଯିବ ? ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦା କରି ସେମାନେ ପୁଣି ଥରେ ସେ ସୁଯୋଗର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲେ ।

ସତକୁ ସତ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ହେଲା । ଦିନେ ଏକ ବର୍ଷା ରାତିରେ ପୂର୍ବର ସେହି କୁଣିଆଁଦୁହେଁ ପଡ଼ୋଶୀ ବ୍ୟବସାୟୀର କୋଠାଘରେ ପହଞ୍ଚି କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କଲେ । ବ୍ୟବସାୟୀଜଣଙ୍କ ବଡ଼ ଉତ୍ସାହର ସହିତ କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ଅତି ଆଦରରେ କୁଣିଆଁଙ୍କୁ ଘରକୁ ପାଛୋଟି ନେଲେ । ଗରିବ ଲୋକର ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିବା କଥା ଅନୁସାରେ ଏମାନେ ବି ତାଙ୍କୁ ପୁରୁଣା ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବାକୁ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ବାଜରା ରୁଟି ତିଆରି କରି ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । କୁଣିଆଁଙ୍କଠାରୁ ବର ପାଇବାର ନିଶା ତାଙ୍କୁ ଏତେ ଘାରିଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ସେହି ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ନକଲ କଲେ । ସେ ଚାହିଁଥିଲେ ଯା’ଠୁ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଭଲ ଲୁଗା ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ, ମାତ୍ର ବର ପାଇବାରେ କାଳେ ଅସୁବିଧା ହେବ, ତେଣୁ ଜାଣିଶୁଣି ଏମିତି ବାହାନା କଲେ ।

ରାତିରେ ସେମାନେ କୁଣିଆଁଙ୍କୁ ଖଟରେ ଶୁଆଇଦେଇ ଖଟ ଆଇ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ତଳେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କେମିତି ରାତି ପାହିବ ଆଉ ବର ମିଳିବ— ଏ ଚିନ୍ତାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଦ ବି ହେଲାନାହିଁ । ସକାଳ ହେଲା । କୁଣିଆଁ ସେଠାରୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କିଛି ବାଜରା ରୁଟି ବାନ୍ଧି ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା । ଏଥର ଦୁହେଁ ବର ପାଇବା ଆଶାରେ କୁଣିଆଁଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆ ହେଲେ ।

ଛଦ୍ମବେଶୀ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମା'ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସବୁକଥା ଜାଣିପାରି ମୁରୁକି ହସି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଅବଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେବ । ଯେଉଁ କାମ ତୁମେ ଏବେଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ, ତାହା ସଞ୍ଜ ଯାଏଁ ଚାଲିବ ।” ଏ କଥା ପାଇଁ ତ ସେମାନେ ଚାହିଁ ବସିଥିଲେ । କୁଣିଆଁଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ତାଙ୍କର ଖୁସି ଦେଖା କିଏ !

ତରକାରି ଗିନା ଓଲଟାଇଲେ ସୁନାମୋହର ବାହାରିବ— ଏକଥା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଏମିତି ଘାରିଥିଲା ଯେ କିଏ ଆଗ ଏ କାମ କରିବ, ତାକୁ ନେଇ ଦୁହିଙ୍କ ଭିତରେ ଝଗଡ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଅନେକ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ପରେ ସ୍ଥିର ହେଲା ଯେ ସ୍ତ୍ରୀ ହିଁ ଆଗ ଗିନାଟିକୁ ଓଲଟାଇବ । ତେଣୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଯେମିତି ଗିନାଟିକୁ ଓଲଟାଇଛି, ସେଥିରୁ ତରକାରି ବାହାରିଲା । କଥାଟା ହେଲା— ଗଲା ରାତିରେ ସ୍ତ୍ରୀ ତରକାରି କରିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଲୋଭରେ ତାହା କୁଣିଆଁଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ରଖିଥିଲା । ଏକଥା ଏବେ ତା'ର ମନେପଡ଼ିଲା । ଏଣୁ ସେ ପୁଣି ଗିନା ଓଲଟାଇଲା । ସେଥିରୁ ପଡ଼ିଲା ତରକାରି । ଏମିତି ରାତିମତ ଚାଲିଲା; ହେଲେ ସେଥିରୁ ସୁନାମୋହରଟିଏ ବି ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଖାଲି ବାସି ତରକାରିରେ ସେ ଜାଗାଟା ପୂରିଉଠିଲା । ସଞ୍ଜ ହେଲା ବେଳକୁ ଘରସାରା ଖାଲି ତରକାରି ଭର୍ତ୍ତି ।

ଦୁହେଁ ଏଥର ଆଉ କରିବେ ବା କ'ଣ ! ମନ ମାରି ରହିଲେ । ଲୋଭ କରିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ଆଜି ଏ ଦଶା । ସୁନାମୋହର ଆଶାରେ ଘରଟା ତରକାରିରେ ପୂରିଉଠିଲା । ଦୁହେଁ ଏଥର ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦା କରି ତରକାରିର ସବୁ ସଫା କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଲାଗୁଥିଲା କିଏ ଯେମିତି ସେମାନଙ୍କୁ ଖତେଇ ହୋଇ କହୁଛି, “ଖା...ତରକାରି ଖା !”

(ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଲୋକକଥା)

କିଶୋରନଗର ହାଇସ୍କୁଲ, ରାଜକିଶୋରନଗର,
ଅନୁଗୋଳ- ୭୫୯୧୨୬

ଶ୍ରୀ ବୀରକିଶୋର ଚାନ୍ଦ

ପାଞ୍ଚଟି ଅକ୍ଷରେ ନାମ ମୋହର
ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ମୋହର ଘର
୧ମ ୫ମ କରିଲେ ଯୋଗ
ଛୁଆ ଓ ମାଆର ସ୍ନେହକୁ ବୁଝାଉଥିବ ।
୨ୟ ୪ର୍ଥ ଯୋଗ କରିବ
ଶିବଙ୍କ ପ୍ରିୟପୁଷ୍ପକୁ ବୁଝାଉଥିବ ।
୩ୟ ୫ମ କରିଲେ ଯୋଗ
ମସଲା ବଟାରେ ଦରକାର ହେବ ।
୪ର୍ଥ ୫ମ କରିଲେ ଯୋଗ
ଛଳନାକୁ ସେ ବୁଝାଉଥିବ ।
ଏହି ଧନ୍ଦାକୁ କହିବ ଯିଏ
ମାଛ ତରକାରି ଖାଇବ ସିଏ ।

ପୁରୁଣା କଟକ, ପୁଲଝରି, ବୌଦ୍ଧ

(ଭଜର ୨୦ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ଶେଷ ଗଳ୍ପାଞ୍ଜଳି (୧)

ଶ୍ରୀ ଉମାକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି

ରାତିଟି କ୍ରମଶଃ ଗାଡ଼ରୁ ଗାଡ଼ତର ହୋଇ ଚାଲିଥାଏ । ଲୋକ ଚଳାଚଳ ମଧ୍ୟ ବହୁତ କମି ଆସିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ କଳା ରଙ୍ଗର ବ୍ରିଟିଶ ଅଷ୍ଟିନ୍ ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିଏ ଆସି ଫଇଜାବାଦ ସହର ତଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦାଣ୍ଡଦୁଆର ମୁହଁରେ ରହିଲା ।

ଗାଡ଼ିଟିରୁ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଫଟାଫଟ୍ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୋଡ଼ଠାରୁ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାଆନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଦାଣ୍ଡ କବାଟ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଠକ୍ ଠକ୍ କଲେ । କବାଟଟି ଖୋଲିଯିବାରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ, “ଏଇଟା ଠାକୁର ଗୁରୁଦତ୍ତ ସିଂଙ୍କ ଘର ତ..... ?”

“ହଁ, କ’ଣ ହେଲା ? ଆପଣମାନେ କିଏ ? ଏତେ ରାତିରେ ?”

“ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲନ୍ତୁ, ଆମେ ସବୁ କଥା କହିବୁ ।” ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ଆମେ ଶୁଣୁଛୁ ଆପଣଙ୍କ ଖମାର ଘରଟିକୁ କୁଆଡ଼େ ଭଡ଼ାଦେବାକୁ ଆପଣ ଗ୍ରାହକ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?”

“ହଁ, ଆପଣ ଠିକ୍ କଥା ଶୁଣିଛନ୍ତି । ଘରଟି ଭାରି ନିରୋଳା । ଫଇଜାବାଦ ସହର, ବଜାରଠାରୁ ଦୂରରେ । ଘର ଚାରିପଟେ ଗହଳିଆ ଗଛଲତାର ବଗିଚାଟିଏ ଅଛି । ପାଣି, ପାଇଖାନା, ରୋଷଘର, ଠାକୁରଘର ସବୁ ଅଛି ।

ଗାଡ଼ି ରଖିବାକୁ ଗ୍ୟାରେଜ୍‌ଟିଏ ବି ଅଛି । ତେବେ ଆପଣମାନେ କିଏ ? କେଉଁଠୁ ଆସିଛନ୍ତି ? ଘରଭଡ଼ା ଟଙ୍କାଟା କଥା ଶୁଣିଛନ୍ତି କି ? ମାସକୁ ପୂରା ଚାରିହଜାର ନ ହେଲେ ମୁଁ ଘରଟିକୁ ଭଡ଼ାଦେବାକୁ ରାଜି ନୁହେଁ ।”

“ଆମେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଆସିଛୁ । ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଆପଣ ଆଦୌ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏଇ ନିଅନ୍ତୁ ଛ’ମାସର ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ ଆପଣ ଚବିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆଗତୁରା ଧରନ୍ତୁ । ଆଉ ପରେ ଦେଖାଯିବ । ହଁ, ଆମର ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ଅଛି; ଆଶା, ଆପଣ ସେ ସର୍ତ୍ତ ରକ୍ଷା କରିବେ ।” “କ’ଣ ଆପଣଙ୍କର ସର୍ତ୍ତ ?”

“ଆମେ ଆମ ଗୁରୁବାବାଙ୍କ କିଛି ନିରୋଳା ସାଧନ ପାଇଁ ଏହିଭଳି ଘରଟିଏ ସନ୍ଧାନରେ ଥିଲୁ । ଯାହାହେଉ ଆପଣଙ୍କ ଘରଟି ମିଳିଗଲା, ଭଲହେଲା । ଆମ ଗୁରୁବାବା ଲୋକବାକ ଯିବାଆସିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ଅଯଥାରେ କେହି ବିରକ୍ତ ନ କରନ୍ତି ।”

“ମୋର ଏଥିରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ମାସକୁ ମାସ ମୋର ଘରଭଡ଼ାଟା ମୁଁ ପାଇଗଲେ ହେଲା ।”

“ତା’ ହେଲେ ଆସନ୍ତାକାଲି ଘରଟିକୁ ଟିକିଏ ସଫା କରାଇ ଦେଇଥିବେ । ଆମେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୁଦ୍ଧା ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଚାବିଟି ନେଇଯିବୁ ।”

ତା’ପରଦିନ ମଧ୍ୟରାତ୍ରୀ ସୁଦ୍ଧା ଚାରି ପାଞ୍ଚଖଣ୍ଡ ଗାଡ଼ି ଗୁରୁଦତ୍ତ ସିଂଙ୍କ ଖମାର ଘର ପାଖେ ଲାଗିଲା । ସେଥିରୁ କିଛି ଲୋକ ଫଟାଫଟ୍ ତେଜପଡ଼ି କାମରେ ଲାଗିଗଲେ । ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକରେ ତଳଉପର କରି ରଖାଯାଇଥିବା ବଡ଼ ବଡ଼ ଷ୍ଟିଲ୍ ଟ୍ରକ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପକାଇଲେ । ସାଥିରେ ତାଙ୍କର ଆଉ ଜଣେମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ବ୍ୟକ୍ତିଜଣଙ୍କ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ଖମାର ଘର ଭିତରକୁ

ସମୟକ୍ରମେ ଲୋକେ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଛୁପ୍‌ଚାପ୍ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯେହେତୁ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ କେହି ଯାଉ ନ ଥିଲେ ବା ସେ ନିଜେ ବାହାରକୁ ଆସି ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଖୋଲୁ ନ ଥିଲେ, ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ‘ଗୁମ୍‌ନାମା ବାବା’ ବୋଲି କହିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଆଉ ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଗୋଛା ଗୋଛା ରହସ୍ୟମୟ କାହାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରୁ କେତେ ସତ ଆଉ କେତେ ମିଛ, ସେକଥା ଠିକ୍ ଭାବେ କେହି ଜାଣି ନ ଥିଲେ ।

ଏହିପରି ସ୍ଥିତି ୧୯୮୫ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର
୧୬ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗିରହିଲା । ଶୁଣାଗଲା ଯେ

ରାତାରାତି ଗଭୀର ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର
୧୩ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କର ଶେଷକୃତ୍ୟ
ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଗଲା । ଯେଉଁଠି ତାଙ୍କର ଶେଷକୃତ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ
ହୋଇଥିଲା, ତାକୁ ଲୋକେ ‘ଗୁପ୍ତଘାଟ’ ବୋଲି
କହିଥାଆନ୍ତି । ଘାଟଟି ଅଯୋଧ୍ୟା ନିକଟରେ ପ୍ରବହିତ
ହେଉଥିବା ପବିତ୍ର ସରଯୁନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ,
ଯେଉଁଠି ଦିନେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୀଳା
ସମାପ୍ତ କରି ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ।

ପରେ ପରେ ଘଟଣାଟି ପ୍ରଘଟ ହୋଇଗଲା; ଆଉ କିଛି ଗୁପ୍ତ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ । ରାଜନେତା, ସାମ୍ବାଦିକ, ପ୍ରଶାସକ, ଛାତ୍ର, ଅଧ୍ୟାପକ, ଐତିହାସିକ, ଗବେଷକ, ପୁଲିସ୍ ଅଧିକାରୀ ତଥା ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁରୁଦିନ ସିଂଙ୍କ ଖମାର ଘରକୁ ମାଡ଼ିଆସିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଗୋଛା ଗୋଛା ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରିପକାଇଲେ । ହେଲେ ସେ ବା ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କ'ଣ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ କହିପାରିବେ ?

ପରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଗୁମ୍‌ନାମୀ ବାବା ଆଉ କେହି ନହୁଛି, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଛଦ୍ମବେଶରେ ଥିବା

ନେତାଜୀ ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ । କୋଟିକୋଟି ଭାରତୀୟଙ୍କ ହୃଦୟକନ୍ଦର ମଧ୍ୟରେ ଆସନ ପାତିଥିବା ଭାରତମାତାର ଅନ୍ୟତମ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ ।

ତେବେ ଯେଉଁ ନେତାଜୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଜନତା ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡାଇ ଚାଲିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ନାମକୁ ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରାତଃସ୍ମରଣୀୟ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏପରି ଏକ ରହସ୍ୟ-ରୋମାଞ୍ଚଭରା ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅତି ଅଜଣା-ଅଶୁଣା ଭାବରେ ସେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ରହିବାର କାରଣ କ’ଣ ?

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ୭୦-୭୫ ବର୍ଷ ତଳର ବିଶ୍ୱ ଇତିହାସ ଘାଣ୍ଟିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ୧୯୩୯ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଜର୍ମାନୀ ଇଉରୋପ ମହାଦେଶର ପୋଲାଣ୍ଡକୁ ଜୋରଜବରଦସ୍ତ ମାଡ଼ି ବସିଲା । ଏହିଠାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ।

୧୯୪୫ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୯ ତାରିଖରେ ଜାପାନର ଆତ୍ମସମର୍ପଣ ସହିତ ଏହାର ଯବନିକା ଟଣାହୋଇଗଲା । ଏହି ମହାଯୁଦ୍ଧ ଅକ୍ଷଶକ୍ତି(Axis Powers) ଏବଂ ମିତ୍ରଶକ୍ତି(Allied Powers) ମଧ୍ୟରେ ସଂଘଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଅକ୍ଷଶକ୍ତିର ମୁଖ୍ୟ ଖେଳାଳିମାନେ ହେଲେ ଜର୍ମାନୀ, ଇଟାଲୀ, ଜାପାନ, ହଙ୍ଗେରୀ, ରୋମାନିଆ, ଆଇଲାଣ୍ଡ, ଇରାକ୍ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶ । ଏହି ଶକ୍ତିର ନେତୃତ୍ୱ ଥିଲା ଜର୍ମାନୀର ହିଟ୍ଲର୍ ଏବଂ ଇଟାଲୀର ମହାନାୟକ ମୁସୋଲିନୀ ପ୍ରଭୃତି ନେତାମାନଙ୍କ ହାତରେ ।

ଅପରପକ୍ଷରେ ମିତ୍ରଶକ୍ତିରେ ଥିଲେ ଆମେରିକା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଫ୍ରାନସ୍, ବ୍ରିଟେନ୍, କାନାଡ଼ା, ରୁଷିଆ, ଚୀନ୍, ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶ । ମିତ୍ରଶକ୍ତିର କମାଣ୍ଡ୍ ସମ୍ଭାଳିଥିଲେ ଆମେରିକାର ଜେନେରାଲ ଆଇଜେନ୍ ହାୱାର୍ଡ, ଯେ କି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦୁଇଦୁଇଥର ପାଇଁ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶଥାଉ କି ଆମେରିକା ପ୍ରଥମେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପଶି ନ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ୧୯୪୧ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୭ ତାରିଖରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର କୁଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଆମେରିକାର ମୁଖ୍ୟ ନୌଦାଟି ପର୍ଲ୍ ହାର୍ବର ଉପରେ ଅତର୍କିତ ଭାବେ ଜାପାନ ବୋମାମାଡ଼ କରି ନୌଦାଟୀଟିକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେଲା । ଆମେରିକା ଆଉ ଥୟ ଧରି ରହିପାରିଲା ନାହିଁ । ପୂରାଦମ୍ଭରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପଶିଗଲା ।

ଯୁଦ୍ଧ ଇଉରୋପ ମହାଦେଶରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା କେବଳ ଇଉରୋପରେ ସୀମିତ ନ ଥିଲା । ଏସିଆ, ଆଫ୍ରିକା, ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର, ଭାରତ ମହାସାଗର, ଚୀନ୍ ସାଗର, ଭୂମଧ୍ୟ ସାଗର, ଜାପାନ ସାଗର ପ୍ରଭୃତି ଅଞ୍ଚଳକୁ ବ୍ୟାପିଯାଇଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧରେ ପଶି ଯାଇଥିବା ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଉପନିବେଶ-ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଯାଇଥିଲା ।

ଯୁଦ୍ଧର ୬ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଅସଂଖ୍ୟ ସାମରିକ ତଥା ବେସାମରିକ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଧନସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟଭୁଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରାଘାତ, କୋଠାବାଡ଼ି, ବନ୍ଧବାଡ଼ି, ବନ୍ଦରଘାଟି, କଳକାରଖାନା, ସ୍କୁଲ-କଲେଜ, ଡାକ୍ତରଖାନା ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବୋମାମାଡ଼ରେ ଜଳିପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇଗଲା । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ନିରୀହ ଜନତାଙ୍କୁ ସହଜରେ ଏବଂ ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ମାରି ପକାଇବା ପାଇଁ ବହୁ ମାରାତ୍ମକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ ହେଲା । ବିଭିନ୍ନ ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ରକ୍ତର ସୁଅ ଛୁଟିଲା ।

ସେତେବେଳେ ଭାରତରେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସନ ଚାଲୁଥାଏ । ବ୍ରିଟିଶ୍ମାନଙ୍କୁ ଦେଶରୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ ଚାଲୁଥାଏ । ହିମାଳୟଠାରୁ କୁମାରିକା ଯାଏଁ ଭାରତୀୟ ଜନତା ସ୍ୱାଧୀନତା

ବୁଦ୍ଧି ଯାହାର ବଳ ତାହାର

ଶାନ୍ତିଲତା ଦାସ

ତେନାଲିରମଣ ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଆକବରଙ୍କ ରାଜସଭାରେ ବୀରବଲ୍ ଥିଲେ ସବୁଠୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ । ସେହିପରି ରାଜା କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଥିଲେ ତେନାଲି ।

ସେତେବେଳେ ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି, ତର୍କ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ବିଶେଷ ପାରଙ୍ଗମ ଥିଲେ । ବିଜୟନଗରର ରାଜା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବରାୟଙ୍କ ଦରବାରରେ ଅସ୍ପରତ୍ନ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସହ ଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ତର୍କର ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କର ଏକ ଗୁପ୍ତ ଜଜ୍ଞା ଥିଲା । ସେ ଏକଥା ରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ରାଜା ଜ୍ଞାନର ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

ତା’ପରଦିନ ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ରାଜଦରବାରରେ ଆସି ହାଜର; କିନ୍ତୁ ତେନାଲି ଆସିନଥିଲେ । ତର୍କ, ଯୁକ୍ତି, ବ୍ୟାକରଣ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ତେନାଲି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଥଟ୍ଟାକରି କହିଲେ, “ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ! ଆପଣ ଯୁକ୍ତିତର୍କରେ ପାରଙ୍ଗମ କି ? ଆପଣ ବହୁତ ପାରିବାର ବ୍ୟକ୍ତି— କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ପାରଙ୍ଗମ, ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ ।”

ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତରଦେଲେ, “ତର୍କଶାସ୍ତ୍ର, ବ୍ୟାକରଣ ।” ତେନାଲି ପ୍ରଶ୍ନକଲେ, “ମୋର ବ୍ୟାକରଣରେ ସନ୍ଦେହ ଅଛି, ଆପଣ କ’ଣ ଦୂର କରିପାରିବେ ?” ଏକଥା ଶୁଣି

ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ଠୋ ଠୋ ହସିଲେ । ଗର୍ବର ସହ କହିଲେ, “ନିଶ୍ଚୟ ପାରିବି ।” “ତ୍ରିୟମ୍ବକ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ ବ୍ୟାକରଣରେ କେଉଁ ନିୟମ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?” ପଚାରିଲେ ତେନାଲି । ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଏ ତ ବହୁତ ସାଧାରଣ କଥା । ଆପଣ କଣ ଜାଣନ୍ତି ତ୍ରି+ଅମ୍ବକ=ତ୍ରିୟମ୍ବକ । ଆପଣ ଏତେ ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତ, ଏହି ସାଧାରଣ କଥା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ?”

ଅନ୍ୟ ଏକ ତର୍କ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପାଇଁ ତେନାଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ଆପଣଙ୍କ ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ ଓ ଆପଣଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଆପଣଙ୍କର ଏପରି ପରିଚୟ ଦିଏ ଯେ— ଆପଣଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଶୁଖିଲା କାଠ ପରି— ଏଭଳି ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ କଥା କଟାକଟି, ଯୁକ୍ତିତର୍କ ଚାଲିଲା । ଏସବୁ ଦେଖି ରାଜା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପରଦିନ ପାଇଁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିଲେ ।

ଏ ଖବର ବିଜୁଳି ଭଳି ଚାରିଆଡ଼େ ଖେଳିଗଲା । ବହୁ ବିଦ୍ଵାନ୍ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ରାଜଦରବାରକୁ ସୁଅ ଛୁଟିଲା । ରାଜା ସିଂହାସନରେ ଆସାନ । ସମସ୍ତେ ରାଜାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ତେନାଲି ।

ସବୁ କିଛି ଠିକ୍ ଚାଲିଲା । ବିତର୍କ ଚାଲୁ କରିବା ପାଇଁ ରାଜା ଇସାରା ଦେଲେ । ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ଆରମ୍ଭ କଲେ, “ତେନାଲି ! ଆପଣ ଧରିଥିବା ବହିଟିର ନାମ ମୁଁ ଜାଣିପାରିବି ?” ତେନାଲି ଅକୁଣ୍ଠ ଚିତ୍ତରେ ଉତ୍ତରଦେଲେ, “ତିଳକାଷ୍ଠ ମହିଷ ବନ୍ଧନମ୍”— ଏହା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକର ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର । କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ଆଗକୁ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ିଲେ । ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, “ତିଳକାଷ୍ଠ ମହିଷ ବନ୍ଧନମ୍, ଏହା କ’ଣ ?”

ତେନାଲି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ, “ଏ ବହି କ’ଣ ଆପଣ ଆଗରୁ ପଢ଼ିନାହାନ୍ତି ? ବିତର୍କ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଏ ବହିଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ, ଏହା ଭାବି ଏ ବହିଟି ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଆସିଛି ।”

ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଅନ୍ଧାର ଦେଖାଗଲା । କ’ଣ କରିବେ କିଛି ଜାଣିପାରିଲେନି । ସେ ଜାଣି ନ ଥିଲେ ଏମିତି ଏକ ବହି ଅଛି । ବହିରୁ ଯଦି ଉଦ୍ଧାର କରି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି, ସେ ନିଶ୍ଚୟ ହାରିଯିବେ । ଲୋକେ ହସିବେ । ରାଜସଭାରେ ବା କି ପ୍ରକାର ସମ୍ମାନିତ ହେବେ ? କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କରି ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କଲେ । ତେନାଲି ବହିଟିଏ ଆଣିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଆଣିବା ଉଚିତ । ସେ ସେହି ବହିଟି ଆଣିବାକୁ ରାଜାଙ୍କର ଅନୁମତି ମାଗିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଅନୁମତି ମିଳିଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଗାମୀ ପବନ ଭଳି ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ ସଭା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ସମସ୍ତେ

ଅପେକ୍ଷାରତ । ସମୟ ଗଡ଼ିଚାଲିଲା । ରାମଶାସ୍ତ୍ରୀ-
ଙ୍କର ଦର୍ଶନ ନାହିଁ । ବାଧା ହୋଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନକୁ
ଅଧିବେଶନ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଗଲା । ରାଜା ତେନାଲିଙ୍କୁ
କହିଲେ, “ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଚମତ୍କାର
କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।” ରାଜା କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟ ଉତ୍ତର
ସହିତ କହିଲେ, “ତେନାଲି ଆପଣ ଯେଉଁ ବହିଟି
ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ କିଛି ଭଲ ଭଲ ପଂକ୍ତି
ଆବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ ।” ତେରି ନ କରି ସବୁକଥା
ଖୋଲିଦେଇ ତେନାଲି କହିଲେ, “ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ସମ୍ମାନର ସହ କହିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ଆପଣ ମଧ୍ୟ
ଏ ଗଣ୍ଠିଲିକୁ ବହି ବୋଲି ଭାବିଲେ କିପରି ?”
ଏହା କହି ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଗଣ୍ଠିଲି
ଖୋଲିଦେଲେ । ତା’ଉପରେ ମହିଷ ପାଇଁ କିଛି

କଅଁଳ ଘାସ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିଲା । ନୁଆ ସୁନ୍ଦର କନାରେ
ଗଣ୍ଡି ପକାଇ ଯତ୍ନରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଜୋର୍ରେ
ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ହସିବାରେ ଲାଗିଲେ । ତେନାଲି
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେଲେ, “ତିଳକାଷ୍ଠ ଅର୍ଥ ତିଳଗୁଳ୍ମ,
ଏବଂ ମହିଷ ବନ୍ଧନମ୍ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମହିଷ ବାନ୍ଧିବା
ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଦଉଡ଼ି ।”

ଏହି ନାମ ଶୁଣି ରାମଶାସୀ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵରେ ପଡ଼ିଗଲେ ।
ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଟିକିଏ ହେଲେ ଚେଷ୍ଟା କଲେନି । ଭୟରେ
ସହର ଛାଡ଼ି ପଳେଇଲେ । ରାଜା କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟ
ତେନାଲିଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ତାଙ୍କୁ ଭଲ
ରକମର ସମ୍ମାନିତ କଲେ । ପୁଣିଥରେ ତେନାଲି ବୁଦ୍ଧିର
ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟଲାଭ କଲେ । ବୁଦ୍ଧି ଯାହାର ବଳ ତାହାର ।
କ୍ଲାଟର ନଂ ବି- ୪୭୪, ଏନ୍.ଟି.ପି.ସି, ଟି.ଏସ୍.ଟି.ପି.ପି,
କଣିହା, ଦାପଶିଖା, ଅନୁଗୁଳ

ଉତ୍ତର- କୋକିଶିଆଳ

ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ମୋ ବଦଳିଲା

ଡକ୍ଟର ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ

ବାହାରିଲି ଦିନେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ
ଘରୁ ହୋଇ ପରା ତରତର,
ଚାକିରିଟା ହେବ ବୟସ ଗଡୁଛି
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲେ ଏଇଥର ।
ମାଆ କରିଛନ୍ତି କେତେ ଉପବାସ—
ବ୍ରତ ପାଣିଲାଗି ବାରବାର,
ପୂର୍ଣ୍ଣକୃଷ୍ଣ ଦେଖି ଯାଇଅଛି କେତେ
ଦଧିମାଛ କରି ଅନୁକୁଳ ।
ସବୁଥର ପୁଣି ଫେଏଲେ ମାରିଛି
ଏଥର ପାଆସ୍ କରିଯିବି
ଏଥର ନ ହେଲେ ଆଉ ପରୀକ୍ଷାରେ
ବସିବା ସୁଯୋଗ ହରାଇବି ।
ବାଇକ୍ରେ ବସି ମନ ଆନନ୍ଦରେ
ଚାଲିଗଲି ହୋଇ ଏକମୁଖ,
ବାଟ କାଟିଗଲା ସାମ୍ନାରେ ମୋହର
ତାରୁ ବେଗରେ ପୁଷି ଏକ ।
ମା' କହିଥିଲେ ଅଟକି ଯିବାକୁ
ପଛୁ ଯଦି କେହି ଯିବ ଚାଲି

ତାହା ହେଲେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବୁ ପୁଅରେ
ନ ହେଲେ ରହିବୁ ସେହିଭଳି ।
ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରହିଲି ଘଡ଼ିଏ
ପଛରୁ କାହାର ଦେଖା ନାହିଁ,
ନିର୍ଜନ ରାସ୍ତାରେ ବଢ଼ି ସକାଳରୁ
କିଏ ବା ଆସିବ କାହା ପାଇଁ ?
ଏଣେ ଗଡୁଅଛି ସମୟ ମୋହର
ଯିବାକୁ ଅଛିଟି ବହୁଦୂର,
ପରୀକ୍ଷା ଦେବାର ବେଳ ଆସୁଅଛି
ଯିବା ପାଇଁ ହେଲି ତରବର ।
ମନରେ ଭାବିଲି ଏ ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ
ବିରାଡ଼ିଟା ଗଲେ ଏବେ ଗଲା
ଏ ଜୀବ ସହିତ କି ବିପଦ ଅଛି
ଆଗକୁ ଏବେ ମୁଁ ଯିବି ଭଲ ।
ଏକଥାକୁ ଭାବି ଆଗେଇ ମୁଁ ଗଲି
ନିରାପଦେ କେନ୍ଦ୍ରେ ପହଞ୍ଚିଲି,
ଯଥାସମୟରେ ପରୀକ୍ଷା ଲେଖିଣ
ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନମ୍ବର ମୁଁ ରଖିଲି ।
ଏହି ଦୁନିଆରେ ସବୁ ଜୀବ ମଧ୍ୟେ
ରହିଛନ୍ତି ପରା ଭଗବାନ
ସେହି ପରମାତ୍ମା ପୂରିଣ ଅଛନ୍ତି
ନୁହନ୍ତି କେଉଁଠି ବଡ଼ସାନ ।
ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ
ରହିଥାନ୍ତି ଯେବେ ହୋଇ ଠିଆ,
ପରୀକ୍ଷାଟି ଦେଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତି ମୁଁ,
ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତି ବେକାରିଆ ।
ସେହି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଣ
ହେଲି ଭଲ ଏକ ଚାକିରିଆ,
ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସେ ବଶ ହୁଅନାହିଁ
ଖାଲି ଭାଇ କର୍ମ କରିଯାଆ ।

ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଦେବଗଡ଼- ୭୬୮୧୦୮

ସିରିଆ ଲଢ଼େଇରେ ମସ୍ତଗୁଲ୍ । ସେଠି ଚାଲିଛି ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଆଉ ସେ ଦେଶରୁ ଶହ ଶହ ମଣିଷ ପଳାଉଛନ୍ତି ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ- ବିଶେଷ କରି ଯୁରୋପକୁ । ସେମିତି ଆସିଥିଲା ଚିକି ଆଲ୍ୟାନ । ବାପାମା’ ଆଉ ଅନେକଙ୍କ ସହ । ନୌକାରେ ଗଲାବେଳେ ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ିଗଲା ନୌକାଟି । ପ୍ରାୟ ସବୁଲୋକ ବୁଡ଼ିଗଲେ । ଆଲ୍ୟାନର ଶବଟି ଭାସିଆସିଥିଲା ସେଇ କୂଳକୁ- ଯେଉଁଠୁ ତା’ର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ସମୁଦ୍ରର ନିର୍ଜନ ବେଳାଭୂମିରେ ତିନି ବର୍ଷର ପିଲାଟି । ପିନ୍ଧିଥିଲା ଟି-ସାର୍ଟ ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗର । ସମୁଦ୍ରର ନୀଳଲହରୀ ତାକୁ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ଯାଉଥାଏ ।

କ’ଣ ଦୋଷ କରିଥିଲା ଏଇ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଶିଶୁ ! ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ଲାଗି ସେ ସିରିଆରୁ ବାପା ସଂଗେ ଯାଇଥିଲା । ଆଉ ଚିକି, ଖବରକାଗଜରେ ବାହାରିଲା ସେଇ ଚିତ୍ର । ଫଟୋଗ୍ରାଫର ନୀଲୁଫର୍ ତେମିର୍ ସେଇ ନୀରବ ଦେହଟିର କାନ୍ଦଣା ଶୁଣିଥିଲେ । ଇଣ୍ଟରନେଟ୍‌ରେ ଭାସିଉଠିଲା ଆଲ୍ୟାନ କୁର୍ଦ୍‌ର ଚିତ୍ର । ଯୁରୋପ, ଆମେରିକା, ସାରା ପୃଥିବୀ ଦେଖିଲା ସେ କରୁଣା ଛବି । ପ୍ରତିଟି ପ୍ରାଣରେ ଗୁମୁରି ଉଠିଲା କରୁଣା । ପ୍ରତି ଆଖିରେ ଜମିଗଲା ଲୁହ ।

ଯେ ସିରିଆର ଛୁଆ ନୁହେଁ, ଯେ ମଣିଷ ଛୁଆଟେ ।

ଗଲା ଚାରି ବର୍ଷ ହେଲା ମରୁଚି ସିରିଆ । ଦୁଇ ଲକ୍ଷ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ଲୋକ ବେଘର ହେଲେଣି । ପ୍ରାୟ ଅଧା ସିରିଆ ଖାଲି ହୋଇଗଲାଣି । ଖାଲି ସିରିଆ ନୁହେଁ, ଆଫଗାନିସ୍ତାନ, ପାକିସ୍ତାନ, ମଧ୍ୟଏସିଆର ଅନେକ ଦେଶ ଏବଂ ବହୁ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଦେଶରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବେଘର, ବେସାହାରା ଲୋକ ହିଂସାର, ଗଣହତ୍ୟାର, ଭୋକ ଓ ଖାଦ୍ୟାଭାବର ଶିକାର ହୋଇ ଶରଣାର୍ଥୀ ସାଜିଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଯାଉଛନ୍ତି ଯୁରୋପ; କିନ୍ତୁ ଯୁରୋପ ଯେ ତା ସୀମାକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଛି ! ଫଳରେ ବହୁ ଶରଣାର୍ଥୀ ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ୁଛନ୍ତି । ବହୁତ ଆସିଥିବା ଟ୍ରକରେ ମରି ସବୁଛନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଆଲ୍ୟାନ କୁର୍ଦ୍‌ର ଛବି ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ଚମକେଇଦେଲା । ମଣିଷ ଜାତି ଭିତରେ କରୁଣା ଜଗେଇଦେଲା । ଏବେ ଗୋଟାଁ ଯୁରୋପ ଏ ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେବାକୁ ତିଆର ହୋଇଗଲା । ସବୁଠୁ ଆଗେ ଜର୍ମାନୀ ଅଛି । ସବୁ ଦେଶରେ ବାଣ୍ଟି ହୋଇ ରଖାଯିବ ଘରହୀନ, ସାହାହୀନଙ୍କୁ । ଫିନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ତ ନିଜର ବଳକା ଘରେ ଆଶ୍ରୟପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ରଖିବାକୁ ଆଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି ।

ଏଇ ମାନବିକତା ଦେଖେଇ ଯୁରୋପବାସୀ ସେମାନଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ବଜାୟ ରଖିଲେ; ହେଲେ ସେଇ

ଟିକିପିଲା ଆଲ୍ୟାନ କୁର୍ଦ୍ଦ ! ତା
ଆତ୍ମା ଯଦି ଦେଖୁଥିବ; ଖୁସି
ହେଉଥିବ ନାଁ !

ଚାରିବର୍ଷ ତଳେ
ନାପାଲାମ୍ ବୋମାରେ
ଜଳୁଥିଲା ଭିଏତନାମ୍ । ଆଉ
ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଝିଅ ।

ଦେହରୁ ତା'ର ଚମଡ଼ା ଛାଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ନିଜକୁ ରକ୍ଷା
କରିବାକୁ ସେ ପାଗଳ ପରିକା ଦଉଡ଼ୁଥାଏ । ସେଇ
ଫଟୋଟା ଦେଖୁଥିଲା ବିଶ୍ୱ । ଟକିତ ହୋଇଗଲା । ଅଶ୍ରୁସିନ୍ଧୁ
ହୋଇଗଲା, ଆଉ ଭିଏତନାମ୍ରେ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ
ଆମେରିକା ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସେଠି ଆସିଥିଲା ଶାନ୍ତି ।

ଏବେ ଯୁଦ୍ଧ କି ନିଷ୍ପର ! କି କରୁଣ ! ସେ କଥା
କ'ଣ ସାରା ଦୁନିଆକୁ ବୁଝେଇବାକୁ ହେବ ! ସେଇ
ଟକିପୁଅ ଆଲ୍ୟାନ କୁର୍ଦ୍ଦ ମୃତ୍ୟୁରେ ଯୁଦ୍ଧର ମୃତ୍ୟୁଗୀତ
ଲେଖାହୋଇନି । ବୁଝରେ ମଣିଷଜାତି ବୁଝ !

ସେଇ ପିଲାଟିର ଛବିକୁ ନେଇ ଯୁଦ୍ଧଖୋର
ସିରିଆନ୍ ଆଇ.ଏସ୍. ନୂଆ ଚାଲ୍ ଖେଳୁଛି । ସେ କହୁଛି—
ଦେଶ ଛାଡ଼ି ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟତ୍ର ପଳାଉଛନ୍ତି, ଦେଖ ଏଭଳି
ଅବସ୍ଥା ତମର ହେବ । ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ବିବେକ
ସେମାନଙ୍କୁ କହୁନି ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ! ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗୁଁ
ସିନା ଏଭଳି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ! ନ ହେଲେ ଘରଭୁଲ୍ ଛାଡ଼ି କିଏ
ଏମିତି ପାଗଳ ପରି ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯାଆନ୍ତା !

ସଂଗ୍ରହ --ଡ. ଶୁଭେଂଦ୍ର ମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସିଂହ,
ରେଡ଼ାଖୋଲ- ୭୬୮୧୦୬

ଉତ୍ତର-- ଚିତ୍ରର କଣରେ ଲେଖାଥିବା ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣଫଳ
ମଝିରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ । ସେହି କ୍ରମରେ
ଲିଖିଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ହେବ ନବେ ।

Sikh officers
In keeping with their traditional role in the British
Empire, Sikhs of imposing stature were employed as
watchmen and guards at warehouses by the River and
at banks and offices in Raffles Place.

ମୁଁ ସିଙ୍ଗାପୁର ଯାଇଥିଲି,
ସେଠାରେ ରହଣି କାଳରେ
ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ବୁଲିବା
ଅବସରରେ ନଂ ୧-
ଏଣ୍ଟ୍ରେସ୍ ପ୍ୟାଲେସ୍
ସିଙ୍ଗାପୁର- ୧୭୯୫୫
ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ‘ଏସିୟାନ୍
ସି ଭି ଲ । ଇ ଜେ ସ ନ୍,
ମ୍ୟୁଜିୟମ୍’ ତନ୍ମତନ୍ନ କରି
ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ

ପାଇଥିଲି । ଭାରତୀୟମାନେ ଦେଶାନ୍ତର ଗମନକରି
ସିଙ୍ଗାପୁରରେ ବସତିସ୍ଥାପନ କରିଥିବାର ବର୍ଣ୍ଣନା ମୋର
ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଲା । ବର୍ଣ୍ଣନାଟିର ଶୀର୍ଷକ ଥିଲା ‘ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ସ’
ଏବଂ ସେଥିରେ ଏକ ଶିଖ୍ ଅଫିସରଙ୍କ ଫଟୋ ରହିଥିଲା ।
ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ସଂପର୍କରେ ହୋଇଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା ପାଠକରି
ମୁଁ ସ୍ତମ୍ଭଭୂତ ହୋଇଗଲି । ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ହିସାବରେ ମୋତେ
ବହୁତ ଖରାପ ଲାଗିଲା ।

ବର୍ଣ୍ଣନାଟି ହେଉଛି ଯେ ‘କ୍ଲିଙ୍ଗ୍ସ’, ଯାହା ପୁରାତନ
ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟ କଳିଙ୍ଗ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଓଡ଼ିଶା, ତାମିଲ
ଭାରତୀୟଙ୍କ ଲାଗି ଏକ ମାଲୟ ଆଖ୍ୟା । ମୋ ମତରେ
ବର୍ଣ୍ଣନାଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଦଯୁକ୍ତ । ମନେପଡ଼ିଲା ଯେ ପୌରାଣିକ
ମତରେ— ମାଳବ ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର
ତୋଳାଇଥିଲେ । ମୋର ସ୍ମୃତି ଜ୍ଞାନଗରିମାରେ ମୁଁ ଏହାର
ପ୍ରତିବାଦ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ଏବେ ସିଙ୍ଗାପୁରରେ ବହୁତ
ଓଡ଼ିଆ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ବସବାସ କରି ଜୀବିକା
ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଏହା ବୋଧହୁଏ କାହାର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର
ହୋଇନାହିଁ ।

-- ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ନନ୍ଦ, ନିମସାହି,
କଟକ- ୭୫୩୦୦୧

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ ସାମନ୍ତରାୟ

ସଂସାର-ବୈରାଗ୍ୟ ସ୍ୱଭାବକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ । ଥରେ ରାଜା ସେହି ସାଧୁଙ୍କୁ ନିଜ ନଅରକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ଏବଂ ସାଧୁ ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରି ବାହାରିପଡ଼ିଲେ । ଯଦିବା ରାଜା ଆଶା କରୁଥିଲେ ସାଧୁ ରାଜଭବନ ଭିତରକୁ ଯିବେ ନାହିଁ; ମାତ୍ର ସାଧୁ ଯିବା ପାଇଁ ସମ୍ମତ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ରାଜା ମଧ୍ୟ ନିଜ ମହଲରେ ତାଙ୍କ ରହିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦେଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଆତିଥ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରି ବିଳାସବ୍ୟସନରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ସାଧୁଜଣଙ୍କ ନିଜର ସାଧନାକ୍ରମ ଜାରି ରଖୁଥିଲେ ।

ଏହିଭଳି ଦୁଇମାସ ବିତିଗଲା । ରାଜା ଦିନେ ସାଧୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି କହିଲେ, “ମହାତ୍ମନ୍ ! ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟଳି ଆପଣ ସଂସାର-ବୈରାଗୀ ବୋଲି, କିନ୍ତୁ ଏବେ ଦେଖୁଛି, ଆପଣ ଓ ମୁଁ ପ୍ରାୟ ଏକା ଭଳି ।” ସାଧୁବାବା କହିଲେ, “ରାଜନ୍ ! ମୋର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ଭଳି ରହିଛି, ଯଦି ଏହାର ପ୍ରମାଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତେବେ ମୋ ସହିତ ଆସନ୍ତୁ ।”

ରାଜମହଲର ଭୋଗବିଳାସ ଛାଡ଼ି ସାଧୁ ନିଜର ଦଣ୍ଡକମଣ୍ଡଳ ଧରି ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ରାଜା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କଲେ । ଘଞ୍ଚିଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଏକ ଗୁମ୍ଫାରେ ସାଧୁ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ରାଜନ! ତୁମ ରାଜ୍ୟର ସାମା ତ ଛୋଟ, ତା’ର ସାମା ତ ଆମେ

ପାର୍ ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ଦେଖ, ଏହାର ସୀମାସରହନ୍ କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ତୁମ ମହଲରେ ଥିଲି; କିନ୍ତୁ ମହଲ ମୋ ଭିତରେ ନ ଥିଲା । ଭୋଗବିଳାସ ଭିତରେ ଥାଇ ବି ଯିଏ ତାହାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲାମାତ୍ରେ ତ୍ୟାଗ କରିଦିଏ, ସେ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ସାଧୁ ।”

ରାଜା ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରିଲେ ଏବଂ ସାଧୁଙ୍କୁ ପୁଣି ଥରେ ମହଲକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ; ମାତ୍ର ସାଧୁ ବିନମ୍ରତାପୂର୍ବକ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ରାଜାଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଲେ ।

ଆମେ ତ ସବୁ ଭୋଗବିଳାସ ମଧ୍ୟରେ ଦିନ
କାଟୁଛୁ, ମାତ୍ର ଏହା ବିନା ବଞ୍ଚିପାରିବା କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ
କି ? ତେବେ ବିଳାସବ୍ୟସନ ବିନା ବଞ୍ଚୁଛୁଏ, ଏକଥା
ଚିନ୍ତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଖାଜାସାହି, ବ୍ରହ୍ମପୁର- ୭୬୦୦୦୧

ଉତ୍ତର-- ୧) ବିଶ୍ୱନାଥନ୍ ଆନନ୍ଦ, ୨) ଟଟି, ଗୁଜୁରାଟ, ରାଜସ୍ଥାନ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଛତିଶଗଡ଼, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, ତ୍ରିପୁରା ଓ ମିଜୋରାମ, ୩) ୬, ୪) ନେପାଳ, ୫) ଚିତ୍ରକଳା (Painting), ୬) Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana, ୭) ପ୍ରତିଭା ରାୟ, ୮) ସାଣ୍ଟୋସ୍ (ବ୍ରାଜିଲ) ୯) ଗଣିତଶାସ୍ତ୍ର, ୧୦) ଚେସ୍

ଫୁଲରାଣୀ

ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ
ପଟ୍ଟନାୟକ

ଫୁଲ ରାଇଜର ‘ଫୁଲରାଣୀ’ ତୁମେ
ଅନ୍ତରେ ଭରିଛ ମହୁ,
ନାହୁଡ଼ ପାହାର କଷଣ-ଶୋଷଣ
ଝରିଯାଏ ଲୁହ-ଲହୁ ।
ସକାଳ ସଞ୍ଜରେ ଧାର ପବନରେ
ବିତରି ଦେଇଛ ବାସ
କ୍ଷୀଣ ଜୀବନରେ ନାହିଁ ଗୋ ଶୋଚନା
ମୁଖେ ଅନାବିଳ ହାସ ।
ଦେବ-ଦେବୀଙ୍କର ଚରଣ କମଳେ
ମଥାରେ, ଗଳାରେ ଶୋଭା
ମନ୍ଦିରେ-ମନ୍ଦିରେ ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ
ସଉରଭେ ମନ ଲୋଭା ।
ମଧୁରିମା ରୂପ ଉଦାର ହୃଦୟ
ଲହୁଣି ପିତୁଳା ସମ,
ଦେଖୁନାହିଁ ଆଖି ଶୁଣିନାହିଁ କାନ
ନୁହେଁ କେବେ ନିରିମମ ।
ରୂପ, ରଙ୍ଗେ ତୁମେ କେତେ ଭଲ ଭଲ
ହସଝରା ଶାନ୍ତ ମୁଖ
ସେ ରୂପେ ଚାହାଣି ଦେଖୁଦେଲେ ଥରେ
ମିଳଇ ସରଗ ସୁଖ ।
କୋମଳ ଶିଶୁର ହାତରେ ପଡ଼ିଲେ
ମନଖୋଲା ଦିଏ ହସି

ବାଲିର ଦେଉଳ ପୂଜା କରିଥାଏ
ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଳେ ବସି ।
ସକାଳ ସଞ୍ଜରେ ଝରିଯାଅ ଯେବେ
ବାସିଫୁଲ ହୁଏ ତୁଳ,
ସେହି ବାସିଫୁଲେ ଅତର ତିଆରି
ଦେଇଥାଅ ତୁମେ ମୂଳ ।
ଭଲଗୁଣ ଯେତେ ଶିଖୁବି ତୁମଠୁ
ରଖୁ ମନ ଚଇତନ
ମୋ ମନ ଫେଶାରେ ସାଇତି ରଖୁବି
ସେହି ମୋ ସାଉଁଟା ଧନ ।
ଫୁଲ ରାଇଜର ଆଗୋ ‘ଫୁଲରାଣୀ’
ଫୁଟୁଥାଅ ଫୁଲବନେ,
ଅନ୍ତର ତଳରେ ହୁଅ ଅପାସୋରା
ଜୀବନର ପ୍ରତିକ୍ଷଣେ ।

‘ନିଗମ ନିବାସ’, ଘୁରୁକେଶରୀ, ନରଣପୁର, କେନ୍ଦୁଝର-
୭୫୪୦୧୪

ମୁଁ କିଏ ? ?

ପିଲାଦିନେ ରଙ୍ଗ ଶାଗୁଆ ମୋହର
ବଡ଼ ହେଲେ ହଳଦିଆ ।
ଚମଡ଼ା ଚୋପାକୁ ଛଡ଼େଇଲେ ମିଳେ
ମିଠାଇସ ବହଳିଆ ॥
ଆସିଲେ ଗରମ ଗିରୀଷମ କାଳ
ତହିଁରେ ମୁଁ ବଡ଼ ହୁଏ ।
ଭଲ କରି ଭାବି ଉତ୍ତର ଦିଅରେ
ପିଲାମାନେ ! ମୁଁ କିଏ ?

--ଶ୍ରୀ ନିମାଇଁ ଚରଣ ଦାସ, ପ୍ଲଟ ନଂ: ୧୭୮୮/
୨୯୫୨, ଟେଲିକମ୍ କଲୋନି, ଶିଶୁପାଳଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-
୭୫୧୦୦୨ (ଉତ୍ତର ୨୮ ପୃଷ୍ଠାରେ)

“ହଁ ।” ଶେଷ ପ୍ରଶ୍ନଟା ସେ ବହୁ ସମୟ ନୀରବ ରହିବା ପରେ ପଚାରିଥିଲା । ତା’ ପରେ ସେ କହିଲା, “ସତରେ ସେ ବଢ଼ିଆ ଭାଷଣ ଦେଉଛନ୍ତି ।”

ତା’ ସମସ୍ୟାଟା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱର ସହ ଭାବୁଛି ବୋଲି ଭାବି ମୁଁ ହସି ପକାଇଲି ।

ଭଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଏ ଘଟଣା ପରେ ରାଜାର ମନ ଭିତରେ ‘ମୃତ୍ୟୁ’ ଏକ ଭାବାନ୍ତର ସୃଷ୍ଟିକଲା । ଏହା ପରେ ସେ ଯେତେବେଳେ ଆମ ଆମ୍ବତୋଟାରେ ମୋ ସହିତ ଘୁରିବୁଲେ, ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେ ସେ ଚଢ଼େଇ, ମୂଷା, ଝିଟିପିଟି ଅବା କଙ୍କିର ମୃତଦେହ ଖୋଜୁଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରି ମୃତଦେହ ଦେଖିଲେ ସେ ଘରକୁ ଆସି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଗପ ଫାନ୍ଦି କହେ । ଦିନେ ଆମ୍ବତୋଟା ଭିତରେ ସେ ମୋ ସହିତ ବୁଲୁଛି, ଏହି ସମୟରେ ଏକ ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷାର ଲୋମ ଓ ଲାଞ୍ଜ ସେ ଦେଖିଲା । ତାକୁ ହାତରେ ଛୁଇଁ ସେ କହିଲା, “ବାବା, ଚିଙ୍କୁ ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷାଟା ତିନି ଖାଇବାକୁ ଗଲାବେଳେ, ବଦମାସ ଶିଆଳଟା ତାକୁ ଧରି ଖାଇଦେଇଛି । ସିଏ ଏବେ ତା ପେଟ ଭିତରେ ଅଛି ।”

ମୁଁ କହିଲି, “ସେ ଚିଙ୍କୁ ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷା ତ ଟି.ଭି.ରେ ଦେଖୁଥିଲୁ, ଏଇଟା ତ ଅସଲି ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷାର ଲାଞ୍ଜ !”

“ସେ କଥା ମୋତେ ଜଣା, କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଦିଶୁଛି ସିଏ ଏବେ ଶିଆଳ ପେଟରେ ଅଛି ।” — ସେ କଙ୍କନାରେ ଘଟଣାଟା ତିଆରି କରିଥିଲା ।

ଥରେ ରାଜା କାହା ପାଖରୁ ଶୁଣିଲା ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଦେହଟା ପଡ଼ି ରହେ, କିନ୍ତୁ ଭିତରର ‘ପ୍ରାଣ’ ଆତ୍ମା ହୋଇ ଉପରକୁ ଉଠିଯାଏ । ସେ ଏ ବିଷୟରେ ମୋତେ ପଚାରିଲା । ମୁଁ କହିଲି, “ଏ କଥାରେ କିଛି ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେ ବି ଆମକୁ ଏ କଥା ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯାକୁଇ ବିଶ୍ୱାସ କହନ୍ତି ।”

ଏ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ରାଜା ପ୍ରାୟ ସପ୍ତାହେ ଧରି ଏ ବିଷୟରେ ଭାବିଲା । ଦିନେ ଆମ୍ବତୋଟାରେ ବୁଲୁଥିବାବେଳେ ମୁଁ ତାକୁ ଆମ ସଜନା ଗଛରେ ସବୁଲୁଆମାନେ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିବା ଲୋମ ସବୁ ଦେଖାଇଲି । ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି, “ସବୁଲୁଆମାନେ ପ୍ରଜାପତି ହୋଇ ଉଡ଼ିଯିବା ପରେ ଏ ଖୋଳପା ସବୁ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି ।” ସେ ଆଗରୁ ସେଠି ସବୁଲୁଆମାନେ ସାଲୁସାଲୁ ହେବାର ଦେଖୁଥିଲା । ଏଣୁ ଏକଥାକୁ ସହଜ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲା ।

ସେ କହିଲା, “ଆମେ ତ ସତସତିକା ପ୍ରଜାପତି ଦେଖୁଛେ । ଆମେ ତାକୁ ଛୁଇଁ ବି ପାରିବା; କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଯଦି ମରିଯିବ, ସମସ୍ତେ କେବଳ ତାକୁ ଟି.ଭି.ରେ ହିଁ ଦେଖିପାରିବେ !”

ମୁଁ କହିଲି, “ସତକଥା, କିନ୍ତୁ ତମେ ବି ତାକୁ ତମ କଙ୍କନା ବା ଚିନ୍ତା ଭିତରେ ଦେଖିପାରିବ ।” ସେ କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କରି ପଚାରିଲା, “ଏଟା କେମିତି ହେବ ?” ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି ତା ପ୍ରିୟ ସାଙ୍ଗ ରବି କଥା — ଆଖି ବୁଜି ଭାବିବା ପାଇଁ । ସେ ସେମିତି କଲା ଏବଂ କହିଲା, “ମୁଁରବିର ସ୍ୱର ବି ଶୁଣିପାରୁଛି ।” ଏ ବିଷୟରେ

କିଛିଦିନ ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ଆଗକୁ ଆସୁଥିବା ତା’ ନିଜ ଜନ୍ମଦିନ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବାରେ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ।

ଦେହବର୍ଷ ବିତିଯାଇଛି । ରାଜା ବି ଟିକେ ବଡ଼ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଦିନେ ବଡ଼ଆଇଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ଆମେ ପାଇଲୁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ରାଜା ବି ବଡ଼ଆଇଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲା । ଘରେ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଆଇଙ୍କ କଥା ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥାନ୍ତି । ବଡ଼ଆଇଙ୍କ ଭଲଗୁଣ ଯୋଗୁଁ ଘରେ ବାହାରେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଉଥିଲେ । ଆମେ ରାଜାକୁ ତାଙ୍କ ମୃତଦେହ ପାଖକୁ ଯିବା ବିଷୟରେ କିଛି ହେଲେ କହିଲୁ ନାହିଁ । ଯାହା ତାକୁ ଭଲଲାଗିବ, ସେୟା କରିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲୁ ।

ଶବ ଶୁଶାନକୁ ଯିବା ପୂର୍ବ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ରାଜା ଆଇଙ୍କ ମୃତଦେହ ପାଖକୁ ଯିବ ବୋଲି ମୋତେ କହିଲା । ମୁଁ ହାତ ଧରି ତାକୁ ଶବ ପାଖକୁ ନେଇଗଲି । ସେ ବହୁତ ସମୟ ଧରି ମୃତଦେହକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା ଏବଂ ତା’ପରେ କହିଲା, “ବାବା, ଚାଲ ଯିବା ।” ତା’ପରେ ସେ ମୋତେ ଟାଣି ଟାଣି ମୋ ଶାଶୁଙ୍କ ଛୋଟ ରୁମ୍‌କୁ ନେଇଗଲା, ଯେଉଁଠି ସେ ପରିଶ୍ରମ ବୟସରେ ବି ବସି ସିଲେଇ କରୁଥିଲେ । କିଛି ସମୟ ମୋ ଆଡ଼କୁ ନୀରବରେ ଚାହିଁ

ରହିବା ପରେ ସେ କହିଲା, “ବାବା, ସେ ବଡ଼ଆଇ ମୁହଁଟି ।”

“କ’ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ତୁ?”

“ସେଠି ସେ ନାହାନ୍ତି ।”

“ତା’ ହେଲେ କେଉଁଠି?”

“ମୋତେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱର ଅନ୍ୟଠି ଶୁଭୁଛି- ।”

“ଏ କଥା ତୁ କାହିଁକି ଭାବୁଛୁ?”

“ମୁଁ ଠିକ୍ ଜାଣିଛି ।” ଆମେ ନୀରବରେ କିଛି ସମୟ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁ ରହିଲୁ । ଶେଷରେ ସେ କହିଲା, “ଯା’କୁ କ’ଣ ବିଶ୍ୱାସ କହୁଛି?”

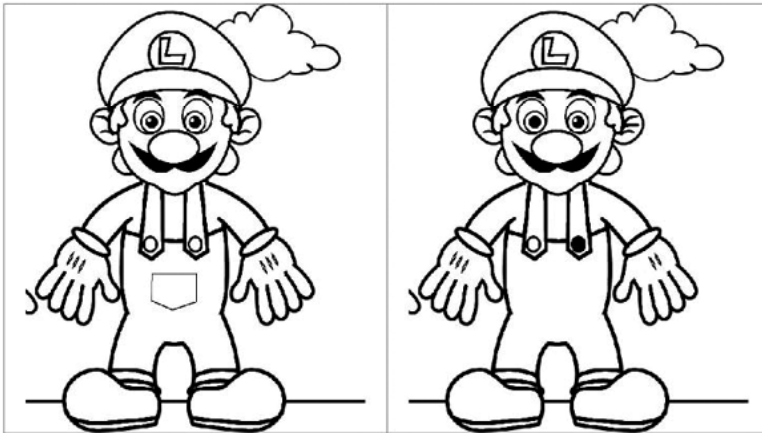
ମୁଁ କହିଲି, “ହଁ ।”

“ତା’ ହେଲେ ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝିଛି ।”

ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲି- ସେ ତା’ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ପାଇସାରିଛି, ଯାହା ତା’ ସହିତ ତା’ ବାକି ଜୀବନ ସାରା ରହିଥିବ । ଏପରି କି ମୃତ୍ୟୁର ମୁହାଁମୁହିଁ ହେଲେ ବି ଯା’କୁ ସେ ହରାଇବ ନାହିଁ ।

(W. W. MEADEଙ୍କ ଇଂରାଜୀ ଲେଖା ଛାୟାରେ ଲିଖିତ)
ବୈରାମ ନଗର ଛକ, ବାଲେଶ୍ୱର- ୪

ଉତ୍ତର: ଆମ୍ଭ

ଅଛି-ନାହିଁ

ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ୫ଟି ପ୍ରଭେଦ ଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଖୋଜି ବାହାର କରନ୍ତୁ ତ !

(ଉତ୍ତର ୩୦ ମିନିଟ୍‌ରେ)

ନର୍କର ବିଜ୍ଞାପନ

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକଥା ଜାଣୁ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଣିଷକୁ ଧର୍ମରାଜ ଯମଙ୍କ ଦରବାରରେ ହାଜର ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ଧର୍ମରାଜଙ୍କ ଦରବାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୁଏ— କିଏ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବ ଏବଂ କିଏ ନର୍କକୁ ।

ଥରେ ବିଚିତ୍ର ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଧର୍ମରାଜ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଲାଞ୍ଜ ନେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ଫଳରେ ଚାରିଆଡ଼େ ହାହାକାର ପଡ଼ିଗଲା । ମୃତ୍ୟୁଲୋକର ଅଧିବାସୀମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏ ନେଇ ଅଭିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିମଣ୍ଡଳ ପଠାଇଲେ । ଭଗବାନ ସବୁ ଶୁଣି କହିଲେ, “ଧର୍ମରାଜଙ୍କ ଜାଗାରେ ମୁଁ ଯଦି ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ବସାଇଦେବି, ସେ ମଧ୍ୟ ଲାଞ୍ଜ ଖାଇପାରେ ।” ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାଇ ମୃତ୍ୟୁବାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ମୃତ୍ୟୁବାସୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ— ଧର୍ମରାଜଙ୍କ ଚୟନ ଭୋଗ୍ ଆଧାରରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ମରିବା ପରେ ମୃତ୍ୟୁଲୋକ ଯିବେ, ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଭୋଗ୍ ଦେବେ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ— କିଏ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଓ କିଏ ନର୍କକୁ । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ କାମ ଚାଲିଲା ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ନେତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ଏବଂ ସେ ମୃତ୍ୟୁଲୋକ ଧର୍ମରାଜ-ପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ନେତାଜୀଙ୍କ ସର୍ବଦା ନିଜ ରାଜନୀତିରେ ମସ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ

ନର୍କ ଓ ସ୍ୱର୍ଗ ବିଷୟରେ କିଛି ଜଣା ନ ଥିଲା । ସେ ଭୋଗ୍ ଦେବା ଆଗରୁ କହିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗ ଓ ନର୍କ ଉଭୟେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଉ । ଯେଉଁ ଜାଗା ତାଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ ହେବ, ସେ ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ମତ ଦେବେ । ନର୍କର ଅଧିକାରୀ ଏଥିରେ ସହମତ ହେଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ବିମାନ ମଗାଇଲେ ଏବଂ ନେତାଜୀଙ୍କ ସେଥିରେ ବସି ସ୍ୱର୍ଗ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲେ । ସ୍ୱର୍ଗର କବାଟ ଖୋଲି ନେତାଜୀଙ୍କ ଭିତରକୁ ଚାହିଁଲେ; ଦେଖିଲେ ପନ୍ଦର କୋଡ଼ିଏ ଜଣ ମହାତ୍ମାସବୁ ହାତରେ ମାଲା ଧରି ଜପ କରୁଛନ୍ତି । ପରିବେଶ ମନୋମୁଗ୍ଧକର ଥିଲା ଏବଂ ଶାନ୍ତିର ବାତାବରଣ ଥିଲା । କେହି କାହା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ ନ ଥିଲେ । ନେତାଙ୍କୁ ଏହା ଭଲଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ମୁହଁ ମୋଡ଼ି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନର୍କ ଦେଖାଇବାକୁ କହିଲେ ।

ନେତାଜୀଙ୍କ ନର୍କରେ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାର କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖିଲେ । ଜାଗାଜାଗାରେ ଲୋକେ ଏକାଠି ମଦ ପିଉଛନ୍ତି । ମଉଜମଜଲିସ୍ରେ ମାତିଛନ୍ତି ।

ବାଟ ଦେଖାଅ ମୋତେ

ବୈଜ୍ଞାନିକ ଇଂ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ନନ୍ଦ

ଗର୍ଭ ଭିତରେ ଥାଇ ଯନ୍ତ୍ରଣା

ଲଭିଲି ମୁହଁ କେତେ !

ଜନମ ପରେ କେତେ ବିପଦ

ଆସିଛି ମୋର ସାଥେ ।୧।

ମାଆ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମୋର ଯନ୍ତ୍ରଣା

ଆତ୍ମା ତ ଥିଲା ଏକ

ମା'ତରିଲେ ମୁଁ ତରୁଥିଲି

ସହି ଗଭୀର ଦୁଃଖ ।୨।

ଦୁନିଆ ଦେଖେ ଆଜି ମୋ ନେତ୍ର

ରହସ୍ୟ ଅଛି ଭରି

ମାୟା ସଂସାର ଦୁଃଖ ଅପାର

ଭ୍ରମଭ୍ରାନ୍ତିରେ ପୁରି ।୩।

ଅନ୍ତର କଥା ଅନ୍ତରେ ରଖି

ରହିଲି ଏକା ମୌନ

ଜଗତକର୍ତ୍ତା ଆମ୍ଭରି ପିତା

ହୃଦୟେ କଲି ଧ୍ୟାନ ।୪।

ନିରତେ ପ୍ରାର୍ଥେ ସଦୟ ପ୍ରଭୁ

ଶକତି ମୋତେ ଦିଅ

ନିରୀହ ମୁହଁ ମୁରୁଖ ମୁହଁ

ମୋତେ ବାଟରେ ନିଅ ।୫।

ତୁମ୍ଭରି ଯୋଗୁଁ ଆସିଛି ଧରା

ଯିବି ମୁଁ ଦିନେ ଏକା,

ନ ଚିହ୍ନିଲେ ତୁମ୍ଭକୁ ପରା

ହେବି ନାହିଁ କି ବୋକା ? ।୬।

ବିଶ୍ୱ ସରକାର, ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଓ ବିଚାର ବିଭାଗ,
ବଡ଼ପାଠା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଓଡ଼ିଶା- ୭୫୨୦୨୩

* ପ୍ରତି ୭୯ ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ

ହ୍ୟାଲିଙ୍କ ଧୂମକେତୁ

(Haley's Comet)

ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥାଏ ।

* ଦାସ ବଂଶ (Slave dynasty)ର ଶେଷ ଶାସକ

ହେଉଛନ୍ତି କାଇକୁବଦ୍ (Kaiqubad) ।

(୧୨୮୭-୧୨୯୦ ଖ୍ରୀ.ଅ.) ।

* ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅର୍ଜୁନ

ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

* ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱ ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ମିଳନୀ ପ୍ରୟାଗଠାରେ

୧୯୬୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

* ସାର୍ ଫ୍ରେଜର୍ ରାଲେ (Sir Walter Raleigh)

ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଆଲୁର ପ୍ରଚଳନ କରାଇଥିଲେ ।

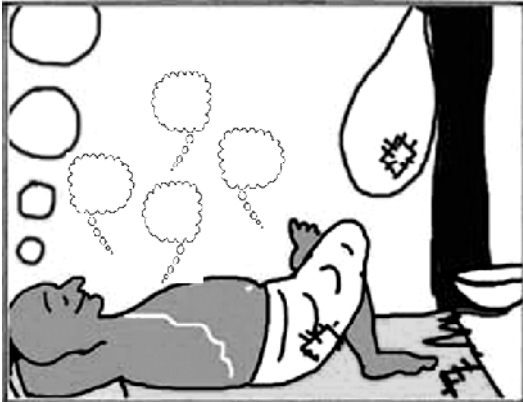
ସଂଗ୍ରହ- ଶ୍ରୀ ଜ୍ୟୋତିରଂଜନ ବିଶ୍ୱାଳ

କଳିଙ୍ଗ ନେତ୍ରାଳୟ ଉପାଧିପତି, ଗୌରୀପୁର, କଟକ

ଅକ୍ଷୟ କଥା

ଶାନ୍ତି ସାମଲ

ଜଣେ ଗୋଷ୍ଠ ଚାଷୀ ତାଙ୍କର ମୂଲିଆକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଥରେ ଗୋଟିଏ ଦୂର ଗାଁକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେଇ ଦୂର ଗାଁରେ ତାଙ୍କର ପୁଅ, ବୋହୂ ରହୁଥିଲେ । ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମଶାଳାରେ ସେମାନେ ରାତିରେ ରହିଲେ । ରାତିର ଖାଇ ସାରିଲା ପରେ ସେମାନେ ଶୋଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । ମୂଲିଆଟି ଜାଣିଥିଲା ତାର ମାଲିକ ଚାରିଟା ଗପ ଜାଣିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମୂଲିଆ ମାଲିକଙ୍କୁ କହିଲା ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଗପ କହିବାକୁ । ମାଲିକ କ୍ଲବ୍ ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ନିଦ ମାଡୁଥିଲା । ସେ ଗପ ନ କହି ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ମୂଲିଆକୁ ନିଦ ହେଉ ନ ଥାଏ । ସେ ଏକତ୍ରସେକତ୍ର ହୋଇ ଓଲଟପାଲଟ ହେଉଥାଏ ।

ଗୋଷ୍ଠଚାଷୀଟି ଯେତେବେଳେ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ଚାରୋଟି ଗପ ତାଙ୍କର ପେଟ ଭିତରୁ ବାହାରିଆସି ତାଙ୍କ ପିଠି ଉପରେ ବସି ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଗପସପ ହେଲେ ଯେ, “ଏଇ ଗୋଷ୍ଠଚାଷୀ ତାର ପିଲାଦିନରୁ ଆମ ବିଷୟରେ ସବୁ ଜାଣିଛି । ସେ କିନ୍ତୁ ଆମ ବିଷୟରେ କାହାକୁ କିଛି କହୁନି । ଆମେ ଚାରିଗପ

କହିଁ ତା’ର ପେଟ ଭିତରେ ସଢ଼ିବୁ? ଆମେ ତାକୁ ମାରିଦେଇ ଆଉ କାହାର ପେଟରେ ରହିବା ।” ମୂଲିଆ ଏମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ନିଦରେ ଶୋଇବାର ବାହାନା କରି ନିଷ୍ପେକ ଭାବରେ ପଡ଼ିରହିଲା ବିଛଣାରେ ।

ପ୍ରଥମ ଗପ କହିଲା, “ଯେତେବେଳେ ଗୋଷ୍ଠ ତାର ପୁଅ ଘରେ ଖାଇବାକୁ ବସିବ, ମୁଁ ସେତେବେଳେ ତାର ଭାତରେ ମେଞ୍ଚାଏ ଛୁଞ୍ଚି ରୂପରେ ରହିଯିବି । ସେ ଭାତ ଖାଇଲେ ଛୁଞ୍ଚି ସବୁ ତାର ତଣ୍ଡି, ପେଟ କଣା କରିଦେବ ଓ ସେ ମରିଯିବ ।”

ଦ୍ୱିତୀୟ ଗପ କହିଲା, “ଯଦି ଗୋଷ୍ଠ ଛୁଞ୍ଚି ଆଘାତରୁ ବଞ୍ଚିଗଲା, ସେ ପୁଅ ଘରୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ଗଛ ହୋଇ ବାଟରେ ରହିଥିବି । ଗୋଷ୍ଠ ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଯିବା ସମୟରେ ଗଛଟି ଭାଙ୍ଗିଯାଇ ତା’ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ଓ ସେ ମରିଯିବ ।”

ତୃତୀୟ ଗପ କହିଲା, “ଯଦି ଗୋଷ୍ଠ ଗଛ ଆଘାତରୁ ବଞ୍ଚିଗଲା, ମୁଁ ସାପ ରୂପରେ ଯାଇ ତାକୁ ମାରିଦେବି ।”

ଚତୁର୍ଥ ଗପ କହିଲା, “ଯଦି ସାପ ତାକୁ କାମୁଡ଼ି ନ ପାରେ, ସେ ନଈ ପାରି ହେଉଥିବାବେଳେ ମୁଁ ବଡ଼ ତେଉଟିଏ ହୋଇ ତାକୁ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ମାରିଦେବି ।”

ପରଦିନ ଗୋଷ୍ଠ ଓ ମୂଲିଆ ତାର ପୁଅ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ସେମାନେ ଧୁଆଁଧୋଇ ହୋଇ ଖାଇବାକୁ ବସିଲେ । ପୁଅବୋହୂ ଗୋଷ୍ଠକୁ ଆଗ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । ମୂଲିଆ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଥାଏ । ଗୋଷ୍ଠ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମଥର ଭାତ ପାଟିକୁ ନେବା ପାଇଁ ବାହାରିଲେ, ମୂଲିଆ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ଧରିନେଇ କହିଲେ— ଏଇ ଭାତ ଗୁଣ୍ଡାରେ ଗୋଟିଏ ପୋକ ଦେଖିଲି । ଗୋଷ୍ଠ ଭାତଗୁଣ୍ଡାକୁ ତଳେ ପକାଇଦେଲେ । ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଭାତ ଭିତରେ କିଛି ଛୁଞ୍ଚି ରହିଛି ।

ସେମାନେ ତା' ପରଦିନ ପୁଅଘରୁ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ନଇଁ ପଡ଼ିଛି । ଗୋଷ୍ଠ ମାଲିକର ହାତ ଧରି ମୂଲିଆଟି ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ସେଇ ଗଛ ଜାଗାଟିକୁ ପାରି ହୋଇଗଲେ । ପାରି ହେବା ପରେ ଗଛଟି ରାସ୍ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା । କିଛି ବାଟ ଯିବା ପରେ ରାସ୍ତାରେ ସାପଟିଏ ଦେଖିବାକୁ ପାଇ ମୂଲିଆଟି ସାପକୁ ବାଡ଼େଇ ବାଡ଼େଇ ମାରିଦେଲା । ନଈ ପାରି ହେବା ସମୟରେ ବଡ଼ ତେଉଟିଏ ଉଠିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୂଲିଆଟି ଗୋଷ୍ଠକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇ କୁଳରେ ପହଞ୍ଚାଇଦେଲା ।

ନଇକୁଳରେ ଗୋଷ୍ଠ ଓ ମୁଲିଆ କିଛି ସମୟ ବିଶ୍ରାମ କଲେ । ସେଇ ସମୟରେ ଗୋଷ୍ଠ ତା’ର ମୁଲିଆକୁ କହିଲା, “ତୁ ମୋତେ ଚାରିଧର ମତ୍ୟମଖର ରକ୍ଷାକଲ ।

ତୁ କ’ଣ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଣିଥିଲୁ? ନ ଜାଣିଥିଲେ ତୁ ହଠାତ୍ ଏତେସବୁ ସୁବିଧା କରି କିପରି ମୋତେ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିଲୁ? କ’ଣ ଓ କିପରି ତୁ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଣିଲୁ ମୋତେ କହ ।” ମୂଲିଆଟି କହିଲା, “ମୁଁ ଯଦି ତୁମକୁ ସେ ସବୁ କହିବି, ମୁଁ ପଥର ପାଲଟିଯିବି । ତମେ ଈଶ୍ବରଙ୍କ ଦୟାରୁ ବଞ୍ଚିଯାଇଛ, ତାହା ହିଁ ବଡ଼ କଥା । ମୁଁ କ’ଣ ଓ କେମିତି ଜାଣିଲି, ସେସବୁ ଆଲୋଚନା ନ କରିବା ଭଲ ।” ଗୋଷ୍ଠ କହିଲା, “ମଣିଷ କଥା କହି କେବେ ପଥର ହେବନି । ତୁ ମୋତେ ପ୍ରକୃତ କଥା କହ । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସାବଧାନ ହେବି ।”

ମୁଲିଆ କହିଲା, “ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ ତୁମକୁ ସବୁ ବିଷୟ କହୁଛି । କହିବା ପରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ପଥର ହୋଇ-
ଯାଇଥିବି । ତମେ ତମର ବୋହୂର ପିଲାକୁ ସେଇ ପଥର
ଉପରେ କଟାଡ଼ିଦେଲେ ମୁଁ ପୁଣି ମଣିଷ ହୋଇଯିବି ।”

ମୁଲିଆଟି ଗପମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ମାଲିକକୁ ସବୁ କଥା କହିଲା । କଥା ସରିବା ପରେ ପରେ ମୁଲିଆଟି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଥର ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ଗୋଷ୍ଠ ଏତେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଯେ ସେ ମୁଲିଆ ବିଷୟରେ କିଛି ଚିନ୍ତା ନ କରି ସେ ପଥରକୁ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ନିଜ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

କଥାରେ କଥାରେ କିଛିଦିନ ପରେ ଗୋଷ୍ଠର ବୋହୂ ମୂଲିଆର ପଥର ହୋଇଯିବା ଓ ତାର ପିଲାକୁ ସେଇ ପଥରରେ କଟାଡ଼ିଲା ପରେ ସେ ମଣିଷ ହୋଇପାରିବ, ଏଇ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା । ଗୋଷ୍ଠର ବୋହୂ ନିଜ ଶୁଶୁରଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଦେଖି ଦୁଃଖୀ ହୋଇଗଲା । ସେ ସୁବିଧା କରି ପଥର ପାଖକୁ ଯାଇ ପିଲାକୁ ପଥର ଉପରେ କଟାଡ଼ିଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୂଲିଆଟି ପଥରରୁ ମଣିଷ ହୋଇଗଲା । (ଲୋକକଥା)

ତୋର ଓ ସାଧୁ

ଡଃ ବିଜୟ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାରଣା

ଏକ ଗାଁରେ ରହୁଥିଲା ଚୋରଟିଏ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରୁ ଚୋରି କରୁଥାଏ । ଦିନେ ଚୋରି କରିବା ସମୟରେ ଗାଁ ଲୋକ ଧରି ପକାଇ ଉତ୍ତମ-ମଧ୍ୟମ ଦେଲେ । ତା’ପରେ ଚୋରଟି ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ବିଚାରା ତୋର ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ କୁଡ଼ିଆଟିଏ କରି ରହିଲା । ହେଲେ ଚୋରି ଅଭ୍ୟାସ ତାହାର ଗଲାନାହିଁ । ଆଖପାଖ ଗାଁରେ ଚୋରି କରି ଧରା ପଡୁଥିଲା । ରାଜାଙ୍କ ସିପାହୀମାନେ ତାକୁ ବାନ୍ଧି ନେଉଥିଲେ । କିଛିଦିନ ଜେଲରେ ରହିବା ପରେ ପୁଣି ଫେରୁଥିଲା ।

ଦିନକର ଘଟଣା । ଦିନେ ସହରକୁ ଯାଇ ଘୋଡ଼ାଟିଏ ଚୋରି କରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଫେରୁଥାଏ । ବାଟରେ ଦେଖିଲା ସାଧୁ ଜଣେ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ବାଟରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ସାଧୁଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଘୋଡ଼ାରେ ବସାଇ ନେଇଗଲା, କିଛି ସମୟ ପରେ ହଠାତ୍ ସାଧୁ ଲୁଗା ତଳୁ ଏକ ଧାରୁଆ ଖଣ୍ଡ ବାହାର କରି ତୋରକୁ ଚୋରଟିଏ ପକାଇଲେ, ଚୋରଟି ଆକ୍ରମଣରେ ଗୁରୁତର ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ସାଧୁ କହିଲେ, “ ତୁ ଏତେ ମୂର୍ଖ ବୋଲି ମୁଁ ଏବେ ଜାଣିଲି, ତୁ ପରା ଗୋଟିଏ ଚୋର । ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚୋରକୁ ଚିହ୍ନିପାରିଲୁ ନାହିଁ ? ” ଚୋର କହିଲା, “ତୁମେ ସାଧୁ ବେଶରେ ଅଛ । ତୁମକୁ ମୁଁ କେମିତି ଚିହ୍ନିବି ? ମୁଁ ଜଣେ ଚୋର ଭାବରେ ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳରେ ଜଣାଶୁଣା । ତେଣୁ ତୁମେ ମୋତେ ଜାଣିଛ । ଏବେ ମୋର ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକର, ତୁମେ ଆଉ ସାଧୁ ବେଶ ଧରି ଚୋରି କରନା ।

କାରଣ ସେମିତି ହେଲେ ସାଧୁମାନେ ଲୋକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇବେ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ- ଏମିତି ହେଲେ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ କେହି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ । ”

ସାଧୁବେଶୀ ତୋର ଏଥର ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତଥାକଥିତ ଭଣ୍ଡବାବାଙ୍କ କଥା ମନେପକାଇଲା ।

ବାଲିପଦର, ଗଂଜାମ-୭୬୧୧୧୭

୧୯୭୦ ମସିହାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଭାରତୀୟ ମହିଳା ସନ୍ତରଣକାରିଣୀ ବୁଲା ଚୌଧୁରୀ ଜିବ୍ରାଲ୍ଟର କେନାଲ୍ (Gibraltar Canal) କୁ ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ପାର ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଦାରିବା (Dariba) ଠାରୁ ମରକ୍କୋ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୦ କିଲୋମିଟର ଦୂରତାକୁ ସେ ୩ଘଣ୍ଟା ୪୫ ମିନିଟ୍ ଏବଂ ବାର ସେକେଣ୍ଡରେ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲେ ।

ଅନୁଗ୍ରହୀତ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆଉ ଟିକିଏ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଆପଣ ଏଠାରେ ତିନିଦିନ ରୁହନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣାର କୌଣସି ନା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେବି ।” ମହାରାଜାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କୌସ ରହିବା ପାଇଁ ନିଜର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ମହାରାଜା ରଘୁ ନିଜର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡକାଇ କହିଲେ, “ଆମର ସମସ୍ତ ସାମନ୍ତରାଜା କର ଦେଇସାରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ପୁନଶ୍ଚ ଆଉ ମାଗିବା ଅନ୍ୟାୟ ହେବ; କିନ୍ତୁ କୁବେର ମୋତେ କେବେ କର ଦେଇନାହାନ୍ତି । ପୃଥିବୀର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ କର ଦେବା ଉଚିତ । ସେ ତ କୈଳାସରେ ରହୁଛନ୍ତି । କର ଦେବାରୁ ସେ କାହିଁକି ବାଦ୍ ପଡ଼ିବେ ? ଆପଣ ମୋ ରଥରେ ସମସ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ରଖିଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ କାଲି ପ୍ରାତଃ ସମୟରେ କୁବେରଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବି । ଆଜି ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେହି ରଥରେ ଶୟନ କରିବି । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ପାଇ ନାହାନ୍ତି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ରାଜପ୍ରାସାଦକୁ ଯିବିନାହିଁ ।”

ପ୍ରାତଃ ସମୟ । ମହାରାଜା ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥାଆନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସି କହିଲେ, “ମହାରାଜା ! ଭଣ୍ଡାରଗୃହ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଛି । ରାତିସାରା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ।”

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ମହାରାଜା ରଘୁ ବୁଝିଗଲେ ଯେ ଏସବୁ କୁବେର କରିଛନ୍ତି । ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକଙ୍କୁ ସବୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ନେଇଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ ।

ମହାରାଜାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କୌସ କହିଲେ, “ହେ ରାଜନ୍ ! ମୋର ମାତ୍ର ଚଉଦକୋଟି ମୋହର ଆବଶ୍ୟକ । ମୁଁ ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଅଧିକ ନେବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ ।”

“ଏ ସବୁ ଧନ ତ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଆସିଛି ! ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଧନ ମୁଁ କେମିତି ରଖିବି ? ସବୁ ଧନ ଆପଣଙ୍କୁ ନେବାକୁ ହେବ ।” ବିନମ୍ର ସହ ଏକଥା ମହାରାଜା ରଘୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁବକଙ୍କୁ କହିଲେ ।

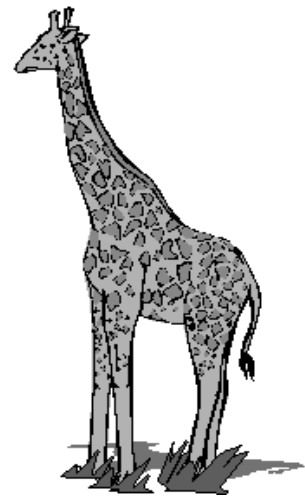
କୌସ ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ, “ମହାରାଜା ! ମୁଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଧନ ମୋର କ’ଣ ହେବ ? ମୋର ପ୍ରାପ୍ୟ ଧନଠାରୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଅଧିକ ନେବି ନାହିଁ ।” କୌସ ଚଉଦ କୋଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ନେଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ମହାରାଜା ରଘୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାକୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଦାନ କରିଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଏହି ଦାନ ପାଇଁ ଯୁଗ ଯୁଗକୁ ସେ ଅମର ହୋଇ ରହିଗଲେ ‘ମହାନ ଦାନୀ ମହାରାଜା ରଘୁ’ ।

କାଳିଆସୁନା ନିବାସ, ଉତ୍ତରପଡ଼ା, ଅନୁଗୁଳ- ୭୫୯୧୨୨

ଜୀବଜଗତର କେତେକ ଅଜଣା କଥା

ଜିରାଫ ରାତିରେ
ମାତ୍ର ୨ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ
ଶୋଇଥାଏ ।

କାଉ କେବେ ବି
କୌଣସି ଚେହେରା
ଭୁଲେ ନାହିଁ ।

ସଂଗ୍ରହ : ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ସୁସ୍ଥ କରି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ କାଶୀ ରାଜ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହ ଘଟିଛି । ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ କାଶୀ ରାଜାଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ରତନ ସିଂହଙ୍କୁ ଆହତ କରିବାରୁ ସେ ଜଙ୍ଗଲରେ ପଳାଇ ଆସୁ ଆସୁ ସଂଜ୍ଞାହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ରାଜକୁମାର ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ବାରମ୍ବାର ମାଧୁରୀକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ବି ଭୟରେ କିଛି କହୁ ନଥାନ୍ତି । ଏହାଜାଣି ମାଧୁରୀ ଦିନେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏବେ ତୁମେ ରାଜପୁତ୍ର ନୁହଁ । ଜଣେ ସାଧାରଣ ଯୁବକ । ଏଣୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ବିବାହ କରିପାରେ; କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ମୋର ସାଧନା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନାହିଁ ।”

ଅଗତ୍ୟା ରତନ ସିଂହ ମାଧୁରୀ ଆଶ୍ରୟରେ ସେଠାରେ ରହିଗଲେ । ରାଜା ସେଠାରେ ଥିବା ଖବର ପାଇ ତାଙ୍କର ଅନୁଗତ ଭଗ୍ନସେନାବାହିନୀ ଏକତ୍ର ହୋଇ ନିକଟସ୍ଥ ଘୋର ଜଙ୍ଗଲରେ ଡେରା ପକାଇ ତାଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କଲେ । କାଶୀ ରାଜ୍ୟ ପୁନରାଧିକାର ପାଇଁ ବହୁ ସୈନ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଶାନ୍ତଶିଖ କୋଶଳ ରାଜ୍ୟର ‘ବାହାବଳ’ ଦୁର୍ଗ ଅଧିକାର କରି ଧନ ଓ

ସେନାନୀ ଘେନି କାଶୀ ରାଜ୍ୟକୁ ଜୟ କରିବା ମସୂଧା କଲେ । କାଶୀ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ କରି ମାଧୁରୀ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲେ, “ତୁମକୁ ରାଣୀ କରିବାକୁ କୋଶଳ ରାଜା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚଳାଇଛି ।”

ଦିନେ ରାତିରେ କାଶୀର ଭଗ୍ନସେନାବାହିନୀ ବାହାବଳ ଦୁର୍ଗ ଉପରେ ଚଢ଼ଉ କରିବାକୁ ଗଲାବେଳେ ମାଧୁରୀ ଯୋଗୀ ବିଭୂତି ମୁଠାଏ ଫିଙ୍ଗିଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲା । ଫଳରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଶୀବାହିନୀ ସହ କାଶୀ ରାଜକୁମାର କୁମାରୀବାହିନୀ ହାତରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ କୋଶଳ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିଆଗଲେ । ରାଜା ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଘୋଷଣା କରି ମାଧୁରୀକୁ ପୁନରାୟ ପୁରସ୍କାର ଯାଚିଲେ । ମାଧୁରୀ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ବନ୍ଦୀ ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲେ, “ମୁଁ ନ ଜାଣି ରାଷ୍ଟ୍ର ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିବାରୁ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉ ।” ରାଜା ହତଚକିତ ହୋଇଗଲେ, ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମୀ କୁମାରୀ ପାଖରେ । ପରକ୍ଷଣରେ ମନ୍ତ୍ରୀଗଣଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି କାଶୀ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସହ ମାଧୁରୀର ବିବାହ କରାଇ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଜାମାତାର ସ୍ୱୀକୃତିଦେଲେ ।

ବିବାହ ଶେଷରେ ବିରାଟ କୋଶଳବାହିନୀ ଯାଇ କାଶୀରାଜ୍ୟ ଜୟ କରି ରତନ ସିଂହଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା କରାଇଲେ । ପୁରସ୍କାର ଉପରେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ମହାରାଣୀ ମାଧୁରୀ ଖୁବ୍ ଖୁସିହେଲେ । ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମର ଉପହାର ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

ବରପାଲିପଡ଼ା, ବଲାଙ୍ଗିର

ଏହିପରି ନମା ଚିନ୍ତା ତା' ମନକୁ ଭାରାକୁଡ଼ କରି ପକାଇଲା । ସେ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିଲା ନାହିଁ । ସେହି ସାଇର ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ ଫେରିଆସିଲେ । ଘଟଣା ଅଭୟର ବାପା-ବୋଉଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ । ଚାରିଆଡ଼ ଖୋଜାଖୋଜି କଲେ । ତାଙ୍କୁ ନ ପାଇ ଖୁଆପିଆ ଛାଡ଼ି ରାତିସାରା ବସିରହିଲେ ।

ରାତି ଅଧ । କବାଟରେ ୦କ୍ ୦କ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଳା । କବାଟ ଖୋଲିଲାବେଳକୁ ଦେଖାଗଲା କେତେଜଣ କେଉଟ ଓଦାସରସର ଦୁର୍ବଳ, ଅବସନ୍ନ ଅଭୟକୁ ଧରି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ବୁଡ଼ି ମରିବାକୁ ଯାଉଥିବା ଚେତାଶୂନ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ସମୁଦ୍ରରୁ ଅଭୟକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି, ଚେତା ଫେରିଲା ପରେ ଠିକଣା ବୁଝି ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ଅଭୟର ବାପା ସେମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ କିଛି ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ବିଦାୟ ଦେଲେ ।

ପରଦିନ ଅଭୟ ଚିକିତ୍ସ ସୁସ୍ଥ ହେବାପରେ ତା' ବାପା କହିଲେ, “ତୋ’ ବିଷୟରେ ତୋ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସବୁ ଶୁଣିଛି । ତୁ ମୋତେ ମିଛ କହୁଥିଲୁ । ଆଗରୁ କପି କରି ପାସ୍ କରୁଥିଲୁ । ସତ କହିଥିଲେ, ମୁଁ ଭଲ ଶିକ୍ଷକ ଦେଇ ତୋ ପଢ଼ାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥା’ନ୍ତି । ଏବେ ତୋର ଭୁଲ୍ ବୁଝିପାରୁଛୁ ବୋଲି ମୋର ଧାରଣା । ଏଣିକି ତୋ’ ପାଠ ପଢ଼ାପାଇଁ ଯାହା ଉଚିତ ଭାବୁଛୁ କର, ମୁଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ।”

ଅତଏବ, ଏହି ଘଟଣାର ଉଦାହରଣରୁ ଆମେ ଦେଖିଲେ ଯେ ନିଜ ଭୁଲ୍‌କୁ ଭଲ ବୋଲି ଭାବୁଥିବା କଥାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସାହସ ଅଭାବରୁ ପରିଣତି କିପରି ସଙ୍କଟଜନକ ହୋଇଉଠିଲା । ପ୍ରଥମ ଭୁଲ୍‌ଟିକୁ

ଘୋଡ଼ାଇବାକୁ ଯାଇ ତା’ ପଛକୁ, ତା’ ପଛକୁ ବାରବାର ଭୁଲ୍ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ, ଫଳରେ ତାହା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଜଟିଳ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେବେ କପି ହେଉ କିମ୍ବା ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ଅସାଧୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ନିଜର ତଥା ସମୁଦ୍ରର ଅଗ୍ରଗତିରେ ସହାୟକ ନ ହୋଇ ବାଧକ ହୋଇଥାଏ ।

ପୃଜ୍ୟ ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦଙ୍କ ‘ଆହେ ଦୟାମୟ ବିଶ୍ୱବିହାରୀ’ କବିତାର ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିର ମର୍ମକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ଏ ଲେଖାଟି ଉପସ୍ଥାପନା କରିଛୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିର ମର୍ମ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଭାବପ୍ରବଣ । ଶେଷରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଉଛି ଯେ ଏହାକୁ ମନ୍ତ୍ର ଭଳି ସର୍ବଦା ଜପକଲେ ଜୀବନଯାତ୍ରା ସୁଖମୟ ହେବ ।

ରାଜାବଗିଚା, କଟକ

ତିନୋଟି ଅକ୍ଷରେ ନାମ ତାହାର,
ମାତୃଭୂମି ଅଟେ ଇଏ ଆମର ।
ପ୍ରଥମ ତୃତୀୟ କରିଲେ ଯୋଗ,
ଖାଦ୍ୟର ପ୍ରତୀକ ନାମ ପାଇବ ।
ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୋଗ କରିବ
ଓଜନ ଅର୍ଥଟି ଆଗ ପାଇବ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ତୃତୀୟ ମିଶାଇ ଦେଲେ
ମଜିବା ଅର୍ଥଟି ପାଇବ ଭଲେ ।
ଏହାର ଉତ୍ତର ଯିଏ ପାଇବ
ଦେଶପ୍ରେମୀ ଛାତ୍ର ସିଏ ହୋଇବ ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ କେଶରୀ ସାହୁ (୮ମ ଶ୍ରେଣୀ), ଏସ୍.ଟି. ଜାଭିୟର୍ସ
ହାଇସ୍କୁଲ, ଆନନ୍ଦପୁର, କେନ୍ଦୁଝର- ୭୫୮୦୨୧ ।

କ୍ରୋଧ ମାନବର ପରମ ଅରି

ଶ୍ରୀ ଜେନାମଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ

ଆଜିଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୬୪୬ ବର୍ଷ, ଅର୍ଥାତ୍ ୧୩୬୪ ମସିହାର କଥା । ପଶ୍ଚିମ ଏସିୟାର ସମରକନ୍ଦର ସବୁଠୁଁ ପରାକ୍ରମୀ ଏବଂ ଧନଶାଳୀ ଅମିର ତୈମୁରଲଙ୍ଗ ସମରକନ୍ଦର ବାଦଶାହା ରୂପେ ସିଂହାସନାରୁ ଛେବା ଉଠାରୁ; ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଜୟ, ଲୁଣ୍ଠନ ଓ ନରହତ୍ୟା, ରକ୍ତପାତ ଓ ନିର୍ମମ ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ନିଜର ଅବ୍ୟର୍ଥ ଆୟୁଧ ରୂପେ ବରିନେଇଥିଲେ । ରାଜସିଂହାସନାରୁ ଛେଲେ କ’ଣ ହେବ; ରାଜଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଓ ଧାରଣା କଣିକାଏ ନ ଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ସ୍ୱଭାବତ ଦୁର୍ଜନ ଓ ଦୁରାଚାରୀ । ବିନା କାରଣରେ ଖଳ ପ୍ରକୃତିର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଭଳି ଖୁସି ଏବଂ ରୁଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ।

ସରଳତା, ପବିତ୍ରତା, ଦୟାମାୟା, ବିନମ୍ରତା, ସହନଶୀଳତା, ଧର୍ମପରାୟଣତାର ସିଏ ଧାର ଧରୁ ନ ଥିଲେ । ସାପର ବିଷ ତା’ର ଦାନ୍ତରେ, ମହୁମାଛିର ବିଷ ତାର ମଥାରେ, ବିଛାର ଜହର ଲାଞ୍ଜରେ ଥିବା ଭଳି ତୈମୁରଲଙ୍ଗଙ୍କ ମନପ୍ରାଣ ଓ ଅବୟବ ବିଷମୟ ଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ନରରକ୍ତପିପାସୁ, ଚଣ୍ଡାଳରୂପୀ ଘାତକ । ଏଭଳି ପୈଶାଚିକ ଆଚରଣରୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିଲା ଯେ – “କର୍ମ କରେ ସ୍ୱର୍ଗ ନରକ ରଚନା, ଭୋଗ କର୍ମଫଳ ହେତୁ ।”

ସିଂହାସନାରୁ ଛେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍

୧୩୭୬ ମସିହାରେ ପ୍ରବଳପରାକ୍ରମୀ ଲୁଟେରା, ନିର୍ମମ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ରୂପେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବାଦଶାହା ତୈମୁରଲଙ୍ଗଙ୍କ ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ଫାରସ୍ ଏବଂ ଆଫଗାନିସ୍ଥାନ ଉପରେ । କେବଳ ଧନସମ୍ପତ୍ତି, ଲୁଣ୍ଠନ ଓ ରାଜ୍ୟବିଜୟ ଏବଂ କରାୟତ ନୁହେଁ; ନରସଂହାରରେ ଲିପ୍ତ ରହି ସେ ଏକ ପୈଶାଚିକ ସୁଖ ଏବଂ ଆତ୍ମତୃପ୍ତି ଲାଭ କରୁଥିଲେ ।

ଏକଦା ବାଗଦାଦ୍ ଆକ୍ରମଣ ସମୟରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମଣିଷଙ୍କ ଶିରଛେଦ, ଗୃହଦାହ ଏବଂ ସମ୍ପଦ ଲୁଣ୍ଠନରେ ସିଏ ଦୀର୍ଘ ଏକସପ୍ତାହ ଧରି ନାରକୀୟ ତାଣ୍ଡବଲୀଳା ରଚିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନରରକ୍ତଲିଷ୍ଟ ସୈନିକମାନେ ହଜାର ହଜାର କଟାମୁଣ୍ଡର ପାହାଡ଼ ଜମା କରିଦେଲେ । ବିଜୟଗୌରବରେ ତୈମୁରଲଙ୍ଗଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲାସରେ ଆତ୍ମବିଭୋର କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେମାନେ ଏଭଳି ଜୟନ୍ତ୍ୟ କର୍ମରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମଦମତ୍ତ ହସ୍ତାସମ ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ, କ୍ରୁର ଏବଂ ପାଗଳ ସୈନିକମାନେ; ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନକାରୀ ଅଂସଂଖ୍ୟ, ନିରୀହ ସାଧାରଣ ମଣିଷଙ୍କୁ ହାତକଡ଼ି ପକାଇ; ତୈମୁରଙ୍କ ସାମନାରେ ହାତର କରିଥିଲେ । ସେଇ ଅସଂଖ୍ୟ ପଣବନ୍ଦୀ ପ୍ରଜାଗଣ ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ମୃତ୍ୟୁ ଆଶଙ୍କାରେ ସଂଶୟାଛନ୍ନ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ମୃତ୍ୟୁର କରାଳ ଛାଇ ସହଜରେ ବାରି ହେଉଥାଏ । ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଗୁଣୀ, ଜ୍ଞାନୀ, ସୁଧାଜନ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଭୟରେ ବରଢ଼ାପତ୍ର ଭଳି ଥର ଥର ହେଉଥିବା ଆଗଧାଡ଼ିର ଦୁଇଜଣ ଏଭଳି ପଣବନ୍ଦୀଙ୍କୁ ତୈମୁରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ତାଙ୍କ ଛାଉଣି ସାମ୍ନାକୁ ଆଣାଗଲା ।

ଜଣେ ଥିଲେ ଧର୍ମଯାଜକ, କାଜି ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ଥିଲେ ତୁର୍କୀସ୍ଥାନର ପ୍ରଥ୍ୱତୟଶା ଲୋକପ୍ରିୟ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟାଶ୍ରୟୀ ତଥା ଅପ୍ରିଲ

ଏହା ଶୁଣି କ୍ଷଣକୋପା, ପ୍ରବଳପରାକ୍ରମୀ ଓ ଗର୍ବୀ ତୈମୁର ତାଜ୍ଜଲ୍ୟ କରି କହିଥିଲେ, “ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ତମ ଆକଳନ ଅନୁଯାୟୀ ୫୦୦ ଅସର୍ପି । ତେବେ ମୋର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ହେବ କୁହ ତ ?” ଚଟାପଟ୍ ଉତ୍ତରଦେଇ ଅହମ୍ମଦ ତୈମୁରଙ୍କୁ କହିଥିଲେ, “ହଁ ଜାହାଁପନା ! ତାହା ଖୁବ୍ ବେଶୀରେ ପଚାରି ଅସର୍ପି ହୋଇପାରେ । ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ କେବେ ନୁହେଁ ।” ଏଭଳି ହେୟଜ୍ଞାନ ଓ ତାଜ୍ଜଲ୍ୟ ଭାବରେ ତୈମୁର କ୍ରୋଧାନ୍ନ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଭାବିବାକୁ ସମୟ ନ ଥିଲା । କ୍ରୋଧ ସର୍ବଗ୍ରାସୀ, ଭୟଙ୍କର, ଅଗ୍ନିସମ ।

ଏଥର ଅହମ୍ମଦ କହିଲେ, “ହଁ ଜାହାଁନା ! ବାସ୍
ସେତିକି ଆପଣଙ୍କର ସବୁ କିଛି । ତାହା ହିଁ ଆପଣଙ୍କର

ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ପରିଚୟ । ଏଣୁ ଏହି ମାପଦଣ୍ଡରେ
ମୂଲ୍ୟାୟନ କରି ମୁଁ କିଛି ଭୁଲ୍ କରିନାହିଁ ।”

ଏଥର କିଛି ସମୟ ନିରବିଯାଇ ମନେ ମନେ ଡେମୁର ବିଚାରିଲେ— ହଁ କ୍ରାନ୍ତିଦର୍ଶୀ କବି ଅହମ୍ମଦଙ୍କର ଏଭଳି ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅପ୍ରିୟ ସତ୍ୟ ଓ କରୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଅବାହର ଅବା ଅମୂଳକ କହି ଉଡ଼େଇଦେଇ ହେବନି । ଯଦି ସହସ୍ର ଅଶ୍ବମେଧର ଫଳ ଓ ସତ୍ୟକଥନର ଫଳ ତରାକୁରେ ତଉଲାଯାଏ, ତେବେ ସତ୍ୟକଥନର ଫଳର ଗୁଚ୍ଛରେ ଅଧିକ ଓଜନଦାର ହେବ; ଏଥିରେ ତିଳେମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏଥୁଅନ୍ତେ କ୍ରୋଧଶାନ୍ତ କରି ବାଦଶାହା ତୈମୁର
ସ୍ଥିର ଚିତ୍ତରେ ଉପଲବ୍ଧ କଲେ ଯେ କ୍ରୋଧାନ୍ତ ମଣିଷ

ଭଲ, ଭେଲ ଭୁଲି ପୈଶାଚିକ ଯମର କବଳରେ କବଳିତ ହୋଇ ନିରାହ ମଣିଷଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ ମଣି ସଂହାର କରିବାକୁ ପଛାଏ ନାହିଁ ।

ଏଥର ଅହମ୍ମଦଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାର ମସ୍ତୁରା ଯାନ୍ତି
ହେଲେ ତେମୁର ଏବଂ ଚାଉଁସପୁରୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ସ୍ବାଭିମାନ
କବି ଅହମ୍ମଦଙ୍କୁ ଜଣେ ପ୍ରଳାପକାରୀ, ଉଭଟ, ପାଗଳ
ଆଖ୍ୟା ଦେଇ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେବା ପାଇଁ ନିଜର
ସୈନିକମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସତରେ—
“ବୁଦ୍ଧି, ବିବେକ, ଜ୍ଞାନ ବଳେ / ମରଣ ହୁଏ ଜିଣି
ହେଲେ ।”

କବିଭାରତୀ, ୧୯୦ ସୋନାଲିକା ଏମ୍‌କେଭୁ, ଲୁହସରୋଡ଼,
ଭୁବନେଶ୍ୱର- ୧୪

ଆମେ ରତ୍ନରାଜ

ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପାତ୍ର

ବର୍ଷା କମିଥିଲା ଶୀତ ନରମିଲା
ଆସେ ଅବା ରତୁରାଜ ବସନ୍ତ
ମାଘ ଆରମ୍ଭରୁ ପରିବେଶ ଚାରୁ
ଉଲ୍ଲାସିତ ଆମେ କରୁ ସ୍ବାଗତ । ୦ ।
ପ୍ରକୃତି ହସୁଛି ଅଙ୍ଗ ସଜେଇଛି
ନାନା ଜାତି ଫୁଲ ଶୋଭା ମଣ୍ଡନ
ଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦନ ବାସଲ ଫଗୁଣ
ମନେ ଭରିଦିଏ ସୁଖ ସପନ
ଏ ମଧ୍ୟ ଲଗନେ ସର୍ବେ ଉଷତ । ୧ ।

ଶିମିଳି ପଳାଶ ସୁରମ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
ରାଧା-କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ରଚଇ ରାସ
ଭୂମିରୁ ଭୂମାର ମହିମା ଅପାର
ରଙ୍ଗଭରା ଜଳସ୍ଥଳ ଆକାଶ
ପ୍ରକୃତି ରାଣୀର ରୂପ ମନୋହର
ତନ୍ମୁ ମନ ହୁଏ ରସରଞ୍ଜିତ । ୨ ।
ମଳୟ ଯବନ କରେ ଆଗମନ
ମାନସପଟରେ କେତେ ଯେ ସ୍ମୃତି
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ମଳୟ ଗିରିରୁ
ଭାସିଆସେ ବାସ ଭୁଲାଇ ମତି
ଏ ଦିବ୍ୟ ବେଳାରେ ପବିତ୍ର ବୋଲରେ
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ହେବେ ରାସେ ମିଳିତ । ୩ ।

୨୩୨, ମହାନଦୀ ବିହାର, କଟକ

ସେସନ୍‌ରେ ରେଳଗାଡ଼ିଟି ହଠାତ୍ ଅଟକିଗଲା । ସମସ୍ତେ ବାହାରକୁ ଦୌଡ଼ିଲେ । ଯୁବକଟିଏ ଆସି, “ଲାଜନରେ ଗାଈଟିଏ କଟିଯାଇଛି, ସଫା କଲାପରେ ପୁଣି ଗାଡ଼ି ଚାଲିବ ।” କହି ଚାଲିଗଲା । ଆଧୁନିକ ଯୁବକଟିଏ । ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋପି । ଓଠ ପାଖରେ ତ୍ରିଭୁଜ ଦାଡ଼ି । (ଅମିର୍ ଖାଁ ପରି) । ହାତରେ ମୋବାଇଲ୍ । ତା’କଥା ଶୁଣି ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ରୁପ୍‌ରାପ୍ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଛଡ଼ା ବାଟ ନାହିଁ ଭାବିଲି ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ଆସି ପୁଣି କହିଲା, “ନାହିଁ ମାଉସା, ମଣିଷଟିଏ କଟିଯାଇଛି, ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁଲିସ୍ ଆସିବ । ତେରି ହେବ । ଆପଣ ଖୁଆପିଆ କରିଛନ୍ତି ତ ? ଏକୁଟିଆ ଯାଉଛନ୍ତି । ଆସନ୍ତୁ ସେପଟ ଡବାରେ ମୋ ବାପାମା’ ବସିଛନ୍ତି, ସେଇଠି ବସିଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲଲାଗିବ ।” ତା’ପଛେ ପଛେ ଗଲି ସେପଟ ଡବାକୁ । ଭାରି ଭଲଲାଗୁଥାଏ ତା’ର କଥାବାର୍ତ୍ତା, ଚାଲିଚଳଣ । ପ୍ରଥମରୁ କିନ୍ତୁ ତାର ପୋଷାକପିନ୍ଧା, ମୋବାଇଲ୍‌ଧରା ମତେ ଅଦୁଆ ଲାଗୁଥିଲା । ତାର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲା ପରେ ମତେ କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ଲାଗିଲା । ଦେଖୁଲି ତାର ବାପା, ମା ଓ ସାନଭଉଣୀ ବସିଛନ୍ତି । ମତେ ଦେଖୁ ତିନିଜଣଙ୍କର ଭୁକୁଞ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା । ଝିଅଟି ଉଠି ଆରପଟକୁ ଚାଲିଗଲା । ବୋଧହୁଏ ବିରକ୍ତିର ସହ ।

ଯୁବକଟି ହସି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା— ଏ ମାଉସୀ
ସେପଟେ ଏକୁଟିଆ ବସିଥିଲେ ତ ତାକିଆଣିଳି ।
ତମମାନଙ୍କର ସହ ଗପିଲେ ତାଙ୍କୁ ଭଲଲାଗିବ । ମୁଁ ଯାଏ
ଖୁଆପିଆ କଥା ବୁଝେ ।” କହି ଚାଲିଗଲା । ସବୁ ଯାତ୍ରାଙ୍କ

ଖବର ବୁଝୁଥାଏ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଗପ କରୁଥାଏ । ମତେ କିନ୍ତୁ ପିଲାଟିର ହାବଭାବ ବେଶ୍ ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ । ମୁଁ ତାର ମା'ଙ୍କୁ ପଚାରିଲି, “ଆଜ୍ଞା, ଏ କ’ଣ ଆପଣଙ୍କର ପୁଅ ? କ’ଣ କରୁଛି ସେ ?”

“ବାପା, ମା’ଙ୍କର ଜୀବନକୁ ସେ ତ ମାଟି କରିଦେଇଛି । ଇଏ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା ଅବସର ନେଲେଣି । ପଇସା ନା ପତ୍ର କିଛି ଦଉନି ଆମକୁ । କିଛି କରୁନି । କ’ଣ ନା ସ୍କୁଲ କରୁଛି । ଛେନା, ଗୁଡ଼, ଲେମ୍ବୁ, ଲୁଣ କରୁଛି । ବାପଛେଇଣ୍ଡ ପିଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଧରି ନାଟ ଲଗେଇଛି । ତାଙ୍କ ପିଛା ଅଯଥା ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଲାଭ କ’ଣ ? ସେୟା କରୁଛି କି ଆଉ କ’ଣ କରୁଛି, ଆମେ ବି ଜାଣିପାରୁନୁ । କେବେ ତ ଆମକୁ ଦେଖେଇନି ତାର ସ୍କୁଲ କଉଠି ? ସେ କ’ଣ କରେ ।” ତାର ମା’ ଏତକ ଗରଗର ହୋଇ କହିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ସେ ହସି ହସି ପଶିଆସିଲା । ହାତରେ ଓମ୍‌ଫେଡ୍ ଅଣ୍ଟା ଦୁଧବୋତଲ ୪/୫ଟା ଧରି । ଆମକୁ ସବୁ ପିଇବାକୁ ଦେଇ ମୋ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ମତେ କହିଲା, “ମାଉସୀ, ଆହୁରି ଘଣ୍ଟାଏ ଲାଗିବ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିବାକୁ । ପୁଲିସ୍ ଆସିଲାଣି । ମୋରି ଭଲି ଯୁବକଟିଏ ଟ୍ରେନ୍ ତଳେ ଆମ୍ବୁହତ୍ୟା କରିଛି । ଆମ୍ବୁହତ୍ୟା କେମିତି କରନ୍ତି କେଜାଣି ? ମତେ ଭାବିଲେ ଡର ମାଡ଼େ । ନିଜର ଜୀବନକୁ ସାମ୍ନା କରିବାର ସତସାହସ ଯାହାର ନାହିଁ, ସେମାନେ ହିଁ ଆମ୍ବୁହତ୍ୟା କରନ୍ତି ।”

ମୁଁ ହସଲି । ଅନେକ ସମୟ ତା’ ସହିତ ଗପିଲି । ଦେଖୁଲି ପିଲାଟି ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନ, ଖୁବ୍ ଦୟାଳୁ ଓ ସାହସୀ । ଜୀବନରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ମସ୍ତୁଧା ରହିଛି । ଯାହା ବି କରୁଛି, ସବୁ ମୋତେ ଚୁଝେଇଲା । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ବାଛିନେଇଛି ସେ । ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର, ଅନ୍ଧ, ମୂଳବଧୂର ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍କୁଲଟିଏ କରିଛି । ସରକାର ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗିଲା । ସେଇଦିନ

ଅନୁଭବ କଲି ଯେ ପୋଷାକ ଦେଖି ମଣିଷ ଚିହ୍ନିବା ମୋର ଭୁଲ୍ ଧାରଣା । ସେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ତାଙ୍କର ବାପାଙ୍କୁ କହିଲି, “ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ପ୍ରତି ଧାରଣା ଆପଣ ବଦଳାନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ, ତା’ପରେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବେ । ପ୍ରଥମରୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରି ନିଜ ଜୀବନକୁ ଦୁର୍ବିସହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆଗ ବିଶ୍ୱାସର ମୂଳଦୁଆ ପକେଇଲେ ହିଁ ଆପଣ ଜାଣିପାରିବେ ନବନିର୍ମିତ ଘରଟିର ଭବିଷ୍ୟତ ଅନିଶ୍ଚିତ କି ନିଶ୍ଚିତ । ଯୁବକଟିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଭିତରେ ନ ପଶି ଆପଣ ଅବିଶ୍ୱାସ କେମିତି କରିବେ ?

ଏହିଭଳି ଅନେକ ଯୁବକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ପିତାମାତା ଓ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅବିଶ୍ୱାସରୂପକ ଭଉଁରୀ ଭିତରେ ପଡ଼ି ଦିଗହରା ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି— “ତୋ ଦ୍ୱାରା କିଛି ହେବନି, ତୁ ଜୀବନରେ କିଛି କରିପାରିବୁନି ।

ଏ କାମଟା ଆରମ୍ଭ କରିଛୁ, ତାହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଆମେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ହେଲୁଣି । ତୋ ଉପରେ ଭରସା କରି ଲାଭ ନାହିଁ ।” ଏହିଭଳି କଟୁକ୍ତି ହିଁ ଆଜିକାଲିର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଦିଗ୍ଭ୍ରଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ଏମିତି କହିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ନୂଆ କରି ଗଢ଼ି ଉଠିବଥିବା ଆଶାର ସୌଧ ତୁଟିଯାଏ । ନିଜପ୍ରତି ନ୍ୟୁନତାବୋଧ (Inferiority Complex) ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ ।

ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଟ କଢ଼ାଇନେବ ଜୀବନରେ ସଫଳ ହେବା ପାଇଁ । ଯାହା ଉପରେ କି ଯୁବକମାନଙ୍କର ଆତ୍ମବଳ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ଠିଆ ହୋଇ-ପାରିବ, ଆଉ ଏ ଦେଶ ତା’ରି ଉପରେ ହିଁ ଗଢ଼ି-ଉଠିପାରିବ ।

(ପୁରୁଣା ପୃଷ୍ଠାରୁ)

--ଅନସୂୟା ନନ୍ଦ

ନୂତନ ବୃନ୍ଦାବନ ଧାମ

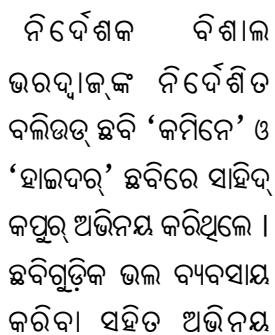
ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଇଷ୍ଟନ୍ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ବୃନ୍ଦାବନ - ମଥୁରା ଠାରେ ‘ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ମନ୍ଦିର’ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୨୦୧୪ ମସିହାର ଶେଷଭାଗଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମନ୍ଦିର ଓ ବ୍ରଜଧାମର ଅନନ୍ତ ସ୍ଥାପନା ପୂଜା ସମୟରେ ଆମ ଦେଶର ମହାମହିମ ରଷ୍ଟ୍ରପତି ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଣବ ମୁଖାର୍ଜି ଯୋଗଦେଇ ପ୍ରକଟର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ମନ୍ଦିର ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚତମ ମନ୍ଦିର (୨୦ ମହାଲା ବିଶିଷ୍ଟ ୨୦୦ ଫୁଟ) ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହେବ । ପରିକଳ୍ପନା ଓ ନକ୍ସା ଅନୁଯାୟୀ ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ୫ ଏକର ଓ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱର ବ୍ରଜଧାମ ପାଇଁ ୬୨ ଏକର ଜାଗା ବ୍ୟବହୃତ ହେବ । ଆମ ପୁରାଣବର୍ଣ୍ଣିତ ବୃନ୍ଦାବନ ଧାମର ଏକ ପ୍ରତିଛବି ଏଠାରେ ସୃଷ୍ଟି କରାହେବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଯୋଜନା କରାଯାଇଅଛି ।

ବ୍ରଜଧାମର ଦ୍ୱାଦଶ କାନନ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଝରଣାସମୂହ, ବର୍ଷର ସବୁ ସମୟରେ ଫଳ ଓ ମନୋମୁଗ୍ଧକାରୀ ଫୁଲ ଫୁଟୁଥିବା ଗଛସବୁ ଲଗାହେବ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର କାକଳୀ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିବ ଓ ବର୍ଷତମାମ ଏହିଠାରେ ଉତ୍ସବ ଲାଗି ରହିବ । ଦର୍ଶନାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ ହେଲିପ୍ୟାଡ଼ ମଧ୍ୟ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ— ଏଠାରେ ଏକ ବୃନ୍ଦାବନ ଧାମର ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଟକଳ ୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ସମସ୍ତ ପରିକଳ୍ପନା ନକ୍ସା ଓ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଦେଶ ବିଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାମ ପାଇଁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସଂଗ୍ରହ- ସୁଭଦ୍ରା ବେହେରା

ଶ୍ରୀ କାଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି

ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ଜାପାନଙ୍କୁ ଉପରେ

ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବେଶ୍ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଛବି ପରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିଶାଲ ଭରଦ୍ବାଜ ସାହିଦ୍ ବାସୁରଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ପୁଣି ଆଣିଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ନୂଆ ଛବି ‘ରେଜନ’ରେ ।

ରେଙ୍ଗୁନ୍ ଏବେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଥେ । ସୁଟିଂ ଚାଲିଛି
ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶର ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ । ସେଠାରେ
ନେରଞ୍ଜାକିଂର ସୁବିଧା ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସାହିଦଙ୍କର ଏତେସଂଖ୍ୟକ
ପ୍ରଶଂସକ ଯେ ଦିନରାତି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅନେକ ପ୍ରଶଂସାର
ବାର୍ତ୍ତା ଆସୁଛି ।

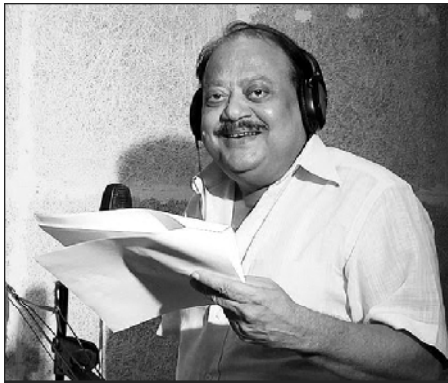
ନେତୃତ୍ୱିକ୍ ଅଭାବରୁ ସେ ତାଙ୍କ ସବୁ ପ୍ରଶଂସକଙ୍କର ଆବେଗକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ସୁଚିତ୍ ସେତରୁ ଅତି କଷ୍ଟରେ ନେତ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିତ୍ରରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇବାକୁ ଭୁଲିନାହାନ୍ତି । ସାହିଦ୍ କପୁର୍ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସକମାନଙ୍କୁ ସବବେଳେ ଗୁରୁ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ସମୟର ଘଟଣାକୁ ନେଇ ଏହି ଛବି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଛବିରେ ସାହିତ୍ୟକୁ ମିଳିଥିବା ଭୂମିକା ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବୋଲି ସାହିତ୍ୟ

କହିଥାନ୍ତି । ସେ ଜଣେ ସୈନିକ ଭାବରେ ଏହି ଛବିରେ ନିଜର ଭୂମିକା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ନିଜକୁ ପରିବେଷଣ କରିବାର ଯେଉଁ କଳାତ୍ମକ ପ୍ରତିଭା, ତାହାକୁ ସେ ଏହି ଛବିରେ ଦର୍ଶାଇ ବହୁ ଶ୍ରମ ସହିତ ନିଜକୁ ହଜାଇଦେଇଛନ୍ତି । ଦର୍ଶକମାନେ ମଧ୍ୟ ଛବିଘରେ ବସି ତାହା ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ ।

ଏହି ଛବିରେ ବହୁ ଐତିହାସିକ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଚକ୍ରାଳୀନ ଅବସ୍ଥାର ଛାୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି । ସାହିତ୍ୟ କପୁରଙ୍କ ସହ ଆଗଧାଡ଼ିର ଅନ୍ୟ କଳାକାର— ସୈଫ୍ ଅଲ୍ଲୀ ଖାନ୍ ଓ କଙ୍ଗନା ରଣାୱତ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକାରେ ଆସିଛନ୍ତି । ବିଶାଲ ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କ ନିର୍ମିତ ଛବି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଛବି ‘ରେଙ୍ଗୁନ୍’ ସାହିତ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ୨୦୧୬ ପରେ ତୃତୀୟ ଛବି ଭାବେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିବ ଏବଂ ରେଙ୍ଗୁନ୍ ସେହି ବର୍ଷ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଛବିଘରକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆସିବ । ଦର୍ଶକ ତଥା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଛବିରେ ବହୁ ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଟେକ୍ନିକ୍ରେ ସଂଯୋଜିତ ହୋଇପାରିଛି । ତାହାକୁ ଦର୍ଶକମାନେ ଭରପୁର ଉପଭୋଗ କରିପାରିବେ ।

ନୂଆଦୋଡ଼ରୁ ଶେଷଗ୍ରାବଣ

ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଜଗତର ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠା
ଓଲଟାଇଲେ ଅନେକ କଳାକାରଙ୍କର ଛବି ଦୃଷ୍ଟିପଥାରୁ
ହୁଏ । ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି, ବାବି, ଶ୍ୟାମଳେନ୍ଦୁ, ଶରତ ପୂଜାରୀ,

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦ, ମିନତି ମିଶ୍ର, ଝରଣା ଦାସ, ଗୀତା ଦତ୍ତ, ଗ୍ଲୋରିଆ ରାଉତ, ମଣିମାଳା, ନିତାଇ ପାଲିତ୍, ଭାନୁମତୀ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଦର୍ଶକ-ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ କାହାଣୀ ସହିତ ଅଭିନୟର ଗଭୀରତା, ଏମାନଙ୍କର ଅଭିନୟ ଚାତୁରୀ, ମାର୍ଜିତ ଅଭିନୟ— ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମମାନଙ୍କର ହୃଦୟରେ ସାଇତା ହୋଇ ରହିଛି ।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦଙ୍କର ନାମ ନ ନେଲେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଇତିହାସର କାହାଣୀର ମହତ୍ତ୍ୱ ରହେନାହିଁ । ଅଭିନୟରୁ ରାଜନୀତି ରାସ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଗତିପଥ ସେ ବେଶ୍ ଦୃଢ଼ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ଜନ୍ମ ନେଲେ ୧୯୪୭ ମେ’ ୨ ତାରିଖରେ । ଓକିଲାତି ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଭିନୟ ଜଗତ ତାଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କଲା ତାଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପ୍ରତିଭାକୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ୧୯୬୨ରେ ପ୍ରଥମ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ନୁଆବୋଉ ତାଙ୍କର ନିଜ୍ଜଳ ଅଭିନୟର ପାରଦର୍ଶିତାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କଲା ଏବଂ ସେ ପାଇଲେ ପ୍ରଥମ ଜାତୀୟ ପୁରସ୍କାର । ମାଟିର ମଣିଷ, ଶେଷ ଶ୍ରାବଣ, ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ନୟା, ଗୌରୀ, ଅଦିନ ମେଘ, ସମୟ ଆଦିରେ ଅଭିନୟ ପରେ ସେ ମୁହାଁଇଲେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଜଗତକୁ ।

ନୁଆବୋଉ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଝରଣା ଦାସ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ନନ୍ଦ

ମାଟିର ମଣିଷ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଏକ ଦୃଶ୍ୟରେ ଭାନୁମତୀ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ

ସର୍ବ ଭୂତେଷୁ, ମା, ଲାଲ୍‌ପାନ ବିବି, ପକା କମ୍ବଳ ପୋତୁ ଛତା ଆଦି ଅନେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ତାଙ୍କୁ କଳାଜଗତରେ ସୁନାମ ଆଣିଦେଲା । ଘରସଂସାର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ‘ପହେଲି’ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବେଶ୍ ଆଦୃତ ହୋଇଥିଲା ।

‘ଜୀଅନ୍ତା ଭୂତ’ ପାଇଁ ସେ ପାଇଲେ ଜାତୀୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ଏଫ୍‌ଆଇଟିଏଫ୍ ବାଇସ୍କୋପ୍ ପୁରସ୍କାର ।

ରାଜନୀତି ଜଗତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ମନ ବଳେଇ ସେ ଯୋଗଦେଲେ ଭାରତୀୟ ଜନତା ଦଳରେ । ଶେଷରେ ୨୦୦୭ରେ ନ୍ୟାସ୍‌ନାଲ୍ କଂଗ୍ରେସ ପାର୍ଟି ଏବଂ ବିଜୁ ଜନତା ଦଳର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

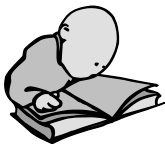
ଅଭିନେତା, ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଗାୟକ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଲେଖକ ଓ ଶେଷରେ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କର କଳାକାର ଜୀବନରୁ ସେ ଅବସର ନେଲେ । ଯାହାଙ୍କର ଜୀବନ ଗତିଶୀଳ ଓ ପ୍ରତିଭା ଦିଗନ୍ତବିସ୍ତାରୀ, ସେ କେବେହେଲେ ସ୍ଥିର ରହିପାରେନା । ୨୦୧୩ରେ ସେ ଯୋଗଦେଲେ ସ୍ମାନ୍‌ଫୋର୍ଡ଼ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା

ଏଚ୍.ଆ.ଭି. ସଂକ୍ରମଣ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପି ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂସ୍ଥା ‘ଟିଚ୍ ଏଡ୍ସ୍’ (Teach Aids) ରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଆସୁଛନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରଥ୍ୱତଯଶା କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କଳାକାର ଦୀର୍ଘାୟୁ ହୁଅନ୍ତୁ— ଏତିକି ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଆଶ୍ରମ, ଶ୍ରୀବିହାର କଲୋନୀ, କଟକ- ୭୫୩୦୦୮

ପୁସ୍ତକ ପରିଚୟ

ଟିଂ କୁଡୁକୁଡୁ ଟିକି ଚଢ଼େଇ-- ଲେଖକ- ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ସାମନ୍ତରାୟ, ସବୁଜ ବାଣୀଶ୍ରୀ, ବଡ଼ଗଡ଼ ଟ୍ରିବ୍ କଲୋନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୮ । ମୂଲ୍ୟ- ୫୦ ଟଙ୍କା ।

ଆ କୋଇଲି ଆ, ବଗ ଚାଲେ ଡଗଡଗ, କଳା ମତମତ ତାମରାକାଉ, ବାଇ ଚଢ଼େଇରେ ବାଇ ଚଢ଼େଇ, ପରକଲମ ଇତ୍ୟାଦି ୨୦ଟି ପକ୍ଷୀଙ୍କର ୨୦ଟି କବିତା ଏହି କ୍ରାଉନ୍ ଆକାରର ଶିଶୁ କବିତା ପୁସ୍ତକରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ।

ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାରେ ସୁଦୃଶ୍ୟ ରଂଗିନ୍ ଚିତ୍ର ଭରପୂର ହୋଇ ରହିଛି, ଯାହାକି ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଟାଣିନେବ । ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ବଡ଼ ବଡ଼, ଶିକ୍ଷଣୀୟ, ସରଳ ଶିଶୁ-ଭାଷା ଉପଯୋଗୀ । କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଶିଶୁ-ପାଠକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବାର ଆଶା ।

ରଂଗିନ୍ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟରେ ଦୁଇଟି ଶିଶୁ ମୟୂର, ଶୁଆ ଓ ଚଢ଼େଇଙ୍କ ଚିତ୍ର ବେଶ୍ ମନୋମୁଗ୍ଧକର ।

କୁନି ଚଢ଼େଇ-- ଲେଖକ- ଶ୍ରୀ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ପାତ୍ର, ଅରିଓ, କାରୁକାଈପଡ଼ା, ଡେରାବିଶ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା- ୭୫୪୨୮୯, ମୂଲ୍ୟ - ୪୦ ଟଙ୍କା ।

ମାଛି-ମହୁମାଛି, ବଳିଆ ଓ ଭୂଆଁ, ବୁଦ୍ଧିପରୀକ୍ଷା, ଗାଈ ଆମରି ମାଆ, କୁଆଁର ପୁନେଇଁ ଗୀତ ଇତ୍ୟାଦି ୫୭ଟି ଶିଶୁ କବିତା ଏହି ତିମେଇ ୧/୮ ଆକାରର ଶିଶୁ-କବିତା ପୁସ୍ତକରେ ରହିଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠାରେ ଚିତ୍ର ରହିଛି । କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ । ରଂଗିନ୍ ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ଆକର୍ଷଣୀୟ । ପୁସ୍ତକଟି ଶିଶୁ-ପାଠକଙ୍କ ମନଲାଗୁ ହେବାର ଆଶା ।

୨୫। ୩-- ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଚାଟାର୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମହାନ୍ତିଙ୍କର ୮୮ ବର୍ଷରେ ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଇନଜୀବୀ ତଥା ରାଜନେତା ହିତେନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତଗୋଙ୍କର ୭୪ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ । ସେ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଆଇନ, ସେବା ପ୍ରାଧିକରଣ(ସ୍ୟାଟ୍)ରେ ସରକାରୀ ଓକିଲ ଏବଂ ରାଜନୀତିରେ ମଧ୍ୟ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

୨୬। ୩-- ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଖ୍ୟାତିସମ୍ପନ୍ନ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟଗୁରୁ ରମଣୀ ରଞ୍ଜନ ଜେନାଙ୍କର ୭୫ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ । ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ସେ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରି ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।

୨୫। ୩-- ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ଫୁଟବଲ୍ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଯୋହାନ୍ କ୍ରାୟଫ୍ଟଙ୍କର ୬୮ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ ।

୨୭। ୪-- ଓଡ଼ିଶୀ ହାଇକୋର୍ଟର ବିଚାରପତି ଭବାନୀ ପ୍ରସାଦ ରାୟଙ୍କର ୬୧ ବର୍ଷରେ ପରଲୋକ ।

ଶବ୍ଦଧାତା ମଇ-୨୦୧୬

ଡ. ନିରଞ୍ଜନ ସାହୁ

୧ । କାଗଜରେ ବା କାର୍ଡରେ ଘର କାଟି ଉତ୍ତର
ଲେଖନ୍ତୁ ।

୨ । ଶୂନ୍ୟ ଘରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଅକ୍ଷର ବସାନ୍ତୁ ।

୩ । ଉତ୍ତର କାଗଜରେ ନାମ ଓ ଠିକଣା ଲେଖନ୍ତୁ ।

୪ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ।

୫ । ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ଫଳ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

୬ । ଉତ୍ତର ପହଞ୍ଚିବାର ଶେଷ ତାରିଖ
୨୨ ।୫ ।୨୦୧୬

୭ । ନିୟମାବଳୀ ପଢ଼ି ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

୧		୨	୩		୪	*
	*		୫			
୬	୭			୮	*	*
୯			୧୦		୧୧	
			*			*
୧୨		୧୩	*	୧୪	୧୫	୧୬
୧୭				*	୧୮	

ସୂଚନା

ବାମରୁ ଡାହାଣ-- ୧ । ଏକପ୍ରକାର ଗ୍ୟାସ (୫), ୫ । ଉଦ୍‌ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୋଧନ (୪), ୬ । ଅଗ୍ନି (୨), ୯ । ଉଆସ (୩),
୧୦ । ମିଠା ମୂଳବିଶେଷ (୪), ୧୨ । ବାୟୁ (୩), ୧୪ । ପ୍ରସ୍ତାବ (୩), ୧୬ । ଏକପ୍ରକାର ଶାଗ (୪), ୧୮ । ଧୂମି
(୨) ।

ଉପରୁ ତଳ-- ୧ । ମହତ୍ କର୍ମ (୪), ୨ । ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଲୋକ (୫), ୩ । ଏକପ୍ରକାର ରୋଗ (୩), ୪ । ଖ୍ୟାତି (୨),
୬ । ଅସୁର (୩), ୭ । ବିଷୟ (୩), ୮ । ରୋଦନ (୩), ୧୧ । ବାକ୍‌ଶକ୍ତିହୀନ (୨), ୧୩ । ମନୁଷ୍ୟ (୨), ୧୫ ।
କନ୍ୟା (୨), ୧୬ । ଶସ୍ୟବିଶେଷ (୨) ।

--ସାହୁପଡ଼ା, ବରା, ଯାଜପୁର-୭୫୫୦୩୩

ଅପ୍ରେଲ ମାସ ଶବ୍ଦଧାତାର ଉତ୍ତର (ବାମରୁ ଡାହାଣ)-- ୧ । ମଧୁସୂଦନ ରାଓ, ୭ । ପରମେଶ୍ୱର, ୮ । ଘାଉଡ଼,
୧୧ । ସରମା, ୧୪ । ମାରୁଣି, ୧୬ । ଇଠା, ୧୮ । ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡର ।

ଉପରୁ ତଳ-- ୧ । ମଦରଜ୍ଞା, ୩ । ସୂପକାର, ୪ । ଦରଘା, ୫ । ଓରଫ, ୯ । ଉପନେତ୍ର, ୧୦ । ତମରୁ, ୧୨ । ମାଣି
/ ମାନ, ୧୩ । କରୀଆ, ୧୫ । ଶକୁଳ / ଗଡ଼ିଶା, ୧୬ । ଏକ ।

ଗତମାସର ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଦାତା- ପ୍ରଭାତ କୁମାର କୁଅଁର, ସୁଗୋ, ଜଳେଶ୍ୱର, ବାଲେଶ୍ୱର; ରାଜକିଶୋର ସାହୁ,
ଓଡ଼ିଶା, ନୟାଗଡ଼; ରାସେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି, ଚମ୍ପୁଆ, କେନ୍ଦୁଝର; ଶାଶ୍ୱତୀ ଅର୍ଦ୍ୟରୂପା ସାହୁ, (୧୦ମ) ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ
ବିଦ୍ୟା ମନ୍ଦିର, ଯାଜପୁର ।

ଶବ୍ଦଧାତା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ସୂଚନା-- ଶବ୍ଦଧାତା ବ୍ୟାକରଣଗତ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକପ୍ରକାର ମାନସିକ
କ୍ଷରତ । ଏଥିରେ ନାମ, ସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦି ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ ରୂପକ ଶବ୍ଦ ନ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ।

